

КАТОЛИЧЕСКИ ВЕСТНИК

ИСТИНА - VERITAS

Издание
на Католическата
епископска
конференция в България

Ego sum via, et veritas, et vita? Jo 14,6

Брой 8 (1441)

София, август 2010 г.

Цена 0.50 лв.

„Преображение“ - Дучо ди Буонинсения

Ново звание в Кармила

Богородица Кармилска е едно от многобройните имена на Света Дева Мария. Свързано е с планината Кармил, от където води началото си и кармилският орден. Тук обитава старозаветният пророк Илия 800 години преди Христос, а след него и последователите му. Неслучайно първите христиански отшелници, настанили се тук, го считат за свой въдъхновител. Така планината Кармил става и люлка на монашески живот след Христос. Самият празник на Богородица Кармилска, честван от Църквата по целия свят на 16 юли, припомня едно паметно събитие в историята на ордена. През нощта на 16 юли 1245 г. свети Симон Сток, тогава настоятел на ордена, моли горещо Светата майка за нейното покровителство над кармилската общност. Преданието разказва, че в отговор на неговата молитва при изгрев-слънце се явява Пресвета Богородица, придружена от ангели, обкръжена от светлина и облечена в кармилска одежда. Усмихната, в ръката си държи кармилския нарамник. Самата тя е облечена в него и го дава на светецата, казвайки: „Това е привилегия за теб и всички кармилити. Който умре, носейки тази дреха, няма да страда във вечния огън.“ Свети Симон Сток из-

вършва много чудеса, доказвайки истинността на товаявление. А множество вярващи извън ордена и днес търсят обещания в нарамника благослов и пристъпват с вяра всяка година на този ден, за да получат о прощение за грешовете си и кармилския нарамник. Почитат Богородица Кармилска като покровителка на моряците и флотата (в Испания), на армията (Чили), на превозвачите (Колумбия), дори един град в Канада носи нейното име.

Отбележването на празника от вярващите в България е по особен начин свързано със сестрите кармилитки от манастира „Свети Дух“ в София. Сигурно е, че и онези, които не могат да присъстват тук, споделят в мислите си празника с нашите сестри. По традиция на този ден манастирът се изпълва с множество хора. И тази година горещият летен следобед не спря вярващите от София, както и гости от страната и чужбина да дойдат в манастира „Свети Дух“, където винаги ги очаква благодатната атмосфера на молитвен покой и ведрата усмивка на нашите сестри. Но този път празникът бе двоен, защото една нова кармилитка избра деня на Богородица Кармил-

На стр. 6

„Каритас“ - Русе, проведе в придунавския град кампания „Помогни с това кафе“

На 13 и 14 юли в Русе „Каритас“ - Русе, проведе кампания под наслов „Помогни с това кафе“, част от кампанията „Нулева бедност“, инициирана от „Каритас“ - Европа, във връзка с обявяването от Европейския парламент на 2010 г. за Година за борба с бедността и социалното изключване. Кампанията „Нулева бедност: Действай сега!“ се придвижава от петиция, призоваваща за премахване на детската бедност в Европа, гарантиране на поне минимално ниво на социална защита за всеки човек, увеличаване на броя на социалните и здравните услуги и създаване на „приемлива работа за всеки“.

В специално обособения павилион на кампанията младите доброволци и служителите на организацията посрещаха хората, представяха исканията на петицията и призоваваха русенци

да я подпишат, канеха ги на чаша ароматно кафе и на разговор за различните измерения на бедността в съвременна Европа.

Инициативата на „Каритас“ се превърна в значимо социално събитие, което събуди интереса на хората и провокира дебати - за това какво е бедност и има ли смисъл в подобна кампания, може ли да се борим с бедността наистина, или това е утопия, „метод за PR на неправителствените организации“ и „печелене на пари на чужд гръб“. Много от граждани говориха и за нарастващата духовна бедност на всички нива в живота ни, за потъпкането на човешкото достойнство, за ограниченията, които ни налага бедността, за безизходицата и безверието... Но равносметката за

На стр. 11

Религиозен подем в Пловдив

Софийско-Пловдивският епископ Георги Йовчев отслужи света литургия в катедралния храм „Свети Лудвиг“ по повод възпоменанието на света Марина. С Негово високопреосвещенство съслужи отец Младен Плачков. В своята проповед епископът насочи вниманието към живота на светицата и подчертава, че в днешния ден ние се приобщаваме към радостта на нашите православни братя по повод

храмовия празник на митрополитската черква в Пловдив, която е посветена на света Марина, „заштото това е една мъченица за цялата християнска Църква и се застъпва за онези, които живеят и искат да бъдат силни във вярата“. Негово високопреосвещенство призова също вярващите да отправят своите молитви към света Марина и за единството на Църквата - както Църквата в началото е била

единна - отново това единство да бъде изградено по волята на нашия Господ Исус Христос, който казва: „Да бъдат всички едно.“

В Пловдив за храмовия празник на митрополитската черква пристигна вселенският патриарх Вартоломей. Епископ Георги Йовчев поздрави Цариградския патриарх, с когото се познава лично, по вре-

На стр. 2

Чакаме Ви. Елате!

Скъпи приятели,

Тази година в Белозем отново ще се проведе Международен християнски младежки фестивал. Ние, братята капуцини, които сме организатори на фестивала, ви каним да вземете участие в него между 23 и 28 август.

От 2000 г. насам братята капуцини, работещи в България, в сътрудничество с енориите на Софийско-Пловдивска епархия организират Международен християнски младежки фестивал в Белозем.

Фестивалът тази година ще бъде по-духовно насочен от друг път, ще има срещи в групи, литургии, медитация, беседи, познатите на всички Work Shop (работни групи по интереси) и вечерни концерти в амфитеатъра, които ще се редуват с молитвени вечери.

Фестивалът ще сложи началото на нова школа за евангелизиране. Нейната цел е не само даване на знания, но преди всичко да доведе участниците към едни истински и живи взаимоотношения с Господ. Не на последно място

цел на школата е и установяване на връзки между участниците и общностите, намиращи се както в България, така и извън нея.

По време на формирането в тази школа на всеки три месеца ще се провеждат срещи между нейните членове. Идеята ни е да превърнем фестивала в Белозем в ежегодна лятна среща на членовете на Школата за евангелизиране.

Желаещите да участват в Международния християнски младежки фестивал 2010 трябва:

- да имат навършени 16 години
- да носят със себе си Библия, тетрадка и химикалка
- да заплатят символична такса за участие от 10 лв.

Нощувките и храната за дните на фестиваля са осигурени от организаторите.

За повече информация можете да се обръщате към енорийските свещеници по местоживееще или към отец Кшишоф Ожадович на тел. 0878 188 705 и e-mail krzysztof.orzadowicz@gmail.com

**Очакваме ви!
Братята капуцини**

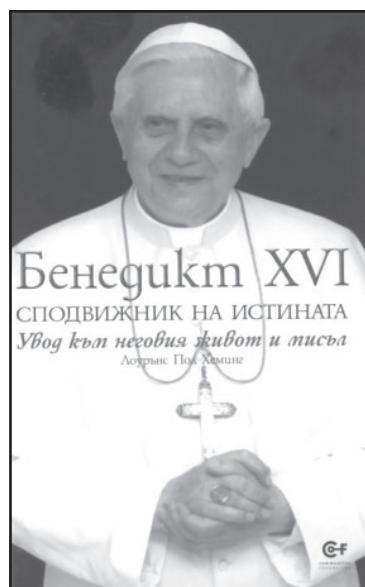
Сподвижник на истината

Книгата на Лоурънс Пол Хеминг „Бенедикт XVI сподвижник на истината“ в превод на Кристина Кронин идва у нас съвсем навреме. Сигурно някои от средите на католиците и четящата публика ще посрещнат с радост тази малка книга, защото тя ще им доизясни мисловния свят на папа Бенедикт XVI, който те повече интуитивно схващат; други ще бъдат изненадани от необикновената ерудиция, духовен опит и разбиране за съвременния свят от папата. Ще има и недоволни, скептици, готови да заподозрат автора Хеминг в идеализиране на образа на человека, който вече пет години уверено държи в ръцете си кормилото на Католическата църква.

Авторът на книгата Хеминг - известен преподавател, писател и проповедник, клирик, който изследва съвременното състояние на папството и събитията около него - разкрива на достъпен език образа на настоящия папа. Разказът е жив и увлекателен; за да се схване най-добре от читателите, той все пак изисква някои елементарни познания върху старата философия, папството, енциклики на предишни папи и т. н., но тези изисквания остават в границите на една обща култура.

Книгата, разбира се, започва с биографични данни около детството на Йозеф Ратцингер, от които недвусмислено се разбира какъв ще бъде житейският път и на двамата синове на семейство Ратцингер. Времето на учение и подготовката на бъдещия папа, описано накратко, освен информацията, която ни дава, може да послужи и за пример освен на младите хора. Йозеф Ратцингер е доказвал развитата от него теория при защитата на богословската си дисертация пред скептична, строга комисия, отначало неприемаща възгледите му. Той успешно преодолява първото препятствие в науката, от което по-късно споделя с нас получения житейски урок, а именно, че истината се ражда в диспута, че диспутът е чест за предизвикалия го, че въпреки спора страните могат да запазят приятелските си отношения. Това изтьквам тук неслучайно - то може да бъде пример за всички нас.

Богословието на папа Бенедикт XVI не би могло да се характеризира като неоригинално. Разбиранията му за взаимоотношенията между вяра, политика, социален живот, както и за промените в правилата на Църквата, налагани от съвременния живот, изкристализират постепенно и са плод не само на задълбочените му теоретични познания, но и на опита. След 20-годишна преподавателска кариера, по времето, когато е определен за архиепископ на Мюнхен и Фрайзинг, Ратцин-

гер избира за свое епископско мото „cooperatores veritatis“ (сподвижник на истината). Ясно е, че това мото предполага чрез дела и думи да се направи Христос „видим за света“. Така Ратцингер още като един от експертите на II ватикански събор, а по-късно и като кардинал-префект на Конгрегацията за доктрината на вярата изказва необичайните си, но дълбоко премислени и преживени схващания по редица въпроси. Това несъмнено обърква както коментаторите от пресата, така и клирици, и миряни - консерватор ли е той, който ще върне Църквата назад, на позициите и отпреди цял век, или като новатор ще я тласне по нов път, като отмени много от вековните традиции, с които поколения вярващи са свикнали. Папата не е нито консерватор, нито новатор. Той не вярва, че същинската истина на вярата може да бъде променена, нито пък че действително е била променена. Сам признава, че след окончателното приемане на решението на събора изпитва известен страх дали те са добри и правилни, дали отговарят на съвременния живот.

Ето и накратко няколко конкретни примера, описани в книгата. Отношението на Светия отец към „Богословието на освобождението“ - едно движение и теория, зародили се в Латински Америка, е тъврде показателно за неговите възгледи. Той се изказва предпазливо по този въпрос, като счита, че Църквата не може да възприема политически анализ на света, ако и да не отрича ролята ѝ в отношението към бедните и онеправданиите. От друга страна, папата

често е говорил за злините от необузданите сили на глобализацията и капитализма.

Литургията папа Бенедикт XVI разбира като действие, насочено към Бог, и затова предпочита да се запази позицията на свещеника, обрнат на изток към олтара, с гръб към богомолците, а не срещу тях - още едно изказване, което създава впечатление за консерватизъм. На вярващите - главно от САЩ, които смятат, че за дасе отслужи литургията на латински, трябва да се иска специално разрешение днес, той отговаря, че ако месата не е предназначена за местните вярващи, не е нужно специално разрешение да се служи на латински. По-нататък в книгата се подчертава възгледът на папата, който казва, че официалният език на Западната църква е латинският и той ще си остане такъв.

Папа Бенедикт XVI не отхвърля реформите, но ратува за внимателно отношение към тях, т. е. докъде трябва да стигат. Ако папа Лъв XIII е искал реформи, които да обезпечат по-голяма активност на богомолците в месата, днешният папа смята, че всъщност истинската активност в литургията е Божията активност. Изказана е и друга мисъл - различните в литургичното отслужване на месата в различни места са опасно явление. Изниква опасност евхаристийният характер на литургията да се подчини на силното налагане на богословие в нея. Понякога папата говори за реформа в реформата, което означава връщане към мненията на клириците, взели участие в последния събор. Той е убеден, че кризата в Църквата днес се дължи до голяма степен на разпадането на литургията.

В книгата се коментират още много въпроси - за отношението между писание и предание, за бъдещето на Европа, за истината в социалната сфера и т. н. Естествено, за да се запознаем с мисловния свят на папа Бенедикт XVI, трябва да четем книгата. За ясния изказ на български език трябва да благодарим на преводачката Кристина Кронин, чийто труд прави творбата на Хеминг увлекателно и полезно четиво, необходимо не само за католици, а и за всеки, който се интересува от съдините на Църквата.

М. ХИЛДЕГАРД

Религиозен подем в Пловдив

От стр. 1

ме на приема, даден от кмета на Пловдив на 17 юли.

В навечерието на празника на митрополитския храм едно от най-големите духовни съкровища по Светите земи - чудотворната икона на Пресвета Богородица, бе донесена от църковна делегация на Йерусалимската патриаршия. Посрещането на светинята се състоя на пл. „Централен“ в Пловдив. По същото време на пло-

щада пристигна и вселенският патриарх, който заедно с пловдивския митрополит Николай отслужи тържествен молебен пред чудотворната икона. Патриарх Вартоломей бе провъзгласен за почетен гражданин на Пловдив. След молебена с литийно шествие църковните служители и всички християни пренесоха иконата до черквата „Света Марина“, където вселенският патриарх възглави празничната вечерня

Пресвета Дева, моли се за нас!

На 27 юни имаше празник на енория „Евгений Босилков“ в Габрово

мо поздравления!

Домакините от енорията бяха подгответи богата почерпка и бързо създадоха вътрешна организация, та всеки да опита от техните кулинарни умения. Станимир влезе в ролята на барбекю шеф - справи се отлично с жаравата и приготви вкусни кюфтери на скара.

След освещаването Емил продължи да се грижи за добро настроение на присъстващите, подпомогнат от техническото съдействие на Лукаш.

Дойде ред на специалния гост от София - маг Андрей, който ни очарова със своите фокуси. Беше наистина невероятен, аплодирахме го бурно и той ни разкри тайната на един фокус, с който да забавяваме своите близки и приятели. Магът ни демонстрира вярата в чудесата, в нещата от живота, които се случват обратно на нормалната човешка логика. Благодарности, Андрей!

Лукаш върна хода на времето с прожекция на кадри от самото начало на основаването на енория „Евгений Босилков“. Кратката разходка в историята завърши с бегъл поглед в бъдещето - приятелски шарж-закачка за това кой ще стане.

Тържеството завърши с томбола, като всяко билетче съдържало определена мисъл и носеше номер. Всички внимателно тръпнаха в очакване да бъде изтеглен печелившият номер и искрено се радваха на своя късмет.

Получи се истински празник на тялото и духа от злото.“

Пепа КОМИТОВА

ИСТИНА - VERITAS

продължител на в. „Истина“ (1924 - 1949 г.)

Директор
свещеник Благовест
Вангелов

Адрес на редакцията:
1606 София,
ул. „Люлин планцина“ № 7
тел. 954-32-62

E-mail:istina-v@techno-link.com
Печактор Марко Георгиев
ISSN 0861-6450

Англия. Британското правителство е назначило нов отговорник за апостолическото посещение на папа Бенедикт XVI във Великобритания (16-19 септември 2010 г.) - бившия губернатор на Хонконг и еврокомисар д-р Крис Патен. Ерудираният дипломат и ревностен католик е много популярна личност в страната и е „в състояние да създаде мост между държавата и Църквата“. Понастоящем Крис Патен е канцлер на Оксфордския университет.

За пръв път папа ще посети Великобритания по покана на английската кралица Елизабет II и на двете епископски конференции на Католическата църква - в Англия и в Уелс и Шотландия. Папа Бенедикт XVI ще разговаря с кралица Елизабет II в шотландската ѝ резиденция в Единбург. Той ще отслужи литургия в Глазгоу, ще се срещне с политики, културни и стопански дейци в лондонския „Уестминстър хол“ и с англичански духовници в Уестминстърското абатство. Ще отслужи литургия в католическата Уестминстърска катедрала. В лондонския „Хайд парк“ Светият отец ще проведе вечерна молитва. Накрая той ще прозвъзгласи за блажен английския кардинал Джон Хенри Нюман (1801-1890).

Италия. Председателят на епископската конференция на Католическата църква в страната кардинал Анджело Баняско е заявил пред голем форум, че Италия върви към „бавно демографско самоубийство“. Повече от половината семейства двойки в Италия са без деца. А от двойките с деца над 50 процента имат само едно дете. Едва 5 на сто от семействата са с по три или повече деца.

+ + + Поклонниците пред Торинската плащаница са били точно 2 113 128 души. Най-много са италианците - от района на Торино те са над 620 хиляди, след тях следват Милано и Рим. Регистрирани са над 530 хиляди чужденци - основно от страни, съседни на Италия. Многобройни са били посетителите от далечни страни като Шри Ланка, Малайзия, Австралия, Филипините... Предвижда се в бъдеще показването на плащаницата да е за по-дълъг период.

Чехия. Спорът между чешката държава и Католическата църква относно собствеността на Пражкия дворец е разрешен. Президентът на страната Вацлав Клаус и новият архиепископ на Прага Доминик Дука са подписали споразумение, в което Църквата се отказва от собственост върху двореца, а държавата и Църквата ще отговарят за катедралата като за национален символ. Тя ще се използва от Църквата, а държавата ще се грижи за поддръжката на целия дворец.

Франция. Епископската конференция на Католическата църква в страната и социалното министерство са се споразумели католическите духовници да се пенсионират в зависимост от възрастта и трудовия стаж, като най-ниската пенсия да не е под 880 евро на месец.

Полша. В семинариите се обучават над 3700 семинаристи. По европейски мащаби броят е много висок, тъй като в цяла Европа се обучават над 14 хиляди семинаристи, т.е. всеки четвърти семинарист е поляк. От 40-милионното население на Полша над 39 млн. са католици.

Китай. След 15-месечен затвор комунистическото прави-

телство е освободило под настиска на световната общественост незаконно арестувания епископ д-р Ян Жигуо. В страната има повече от 90 католически епископи от китайски произход, които постоянно са заплашвани, преследвани и задържани.

Словакия. Словакия и Чехия усилено се готвят да отпразнуват през 2013 г. 1150-годишния юбилей от пристигането на светите братя Кирил и Методий във Великоморавия (днешна Чехия и Словакия).

Куба. Кубинските власти освободиха 52-ма политически затворници. Това стана след настоятелния натиск от страна на Католическата църква в Куба. На последната среща в Хавана между архиепископа на Хавана кардинал Орtega Алано, президента на Куба Раул Кастро, външния министър на Куба Бруно Родригес Паррила и испанския външен министър Мигел Анхел Моратинос бе подписано окончателно споразумение за това освобождаване. Някои от освободените са лежали 15 години в затвора.

Ватикан. Папа Бенедикт е в лятната папска резиденция Кастел Гандолфо до 15 септември, а на 16 септември отлиза за Великобритания. В лятната резиденция той ще бъде придружаван и от брат си президент Георг Ратцингер. В края на август в резиденцията папата организира курс на тема „Херменевтика“ (тълкуване) на Втория ватикански събор“. В курса ще участват кардинали, епископи, свещеници, духовници и богослови.

+ + + Германският историк д-р Михаел Хеземан е открил във ватиканските секретни архиви неизвестни досега, но важни писма от 30 ноември 1938 г., които кардинал-секретар Пачели - бъдещият папа Пий XII (1939-1958) - изпращал през онази година. С тези писма до 64 архиепископи от цял свят кардинал Пачели е молел ти да съдейт за спасяване на над 200 хиляди евреи от Германия, като им дадат визи.

+ + + Ватиканският външен министър архиепископ Доминик Мамберти е посетил Куба, където е открил „Х социална седмица“. Той е бил приет от президента Раул Кастро, с когото са разговаряли подробно за отношенията между двете страни. От 12-милионното население на Куба над 9 млн. са католици.

+ + + През 2008 г. католиците са се увеличили с близо 19 милиона и представляват 17.9 процента от населението на света. Най-много католици живеят в Северна и Южна Америка - 49.5 процента, а в Европа те са 24.3 процента. Католическите свещеници от 405 хиляди през 2008 г. днес са станали 409 178.

+ + + Кардинал-секретарят Тарчизио Бертоне е заявил, че папа Бенедикт XVI ще посети Чили през 2012 г. Президентът на Чили Себастиан Пинера му е предал официална покана за папата.

+ + + Във връзка с нелепите и несправедливи нападки срещу папа Бенедикт XVI относно сексуалните злоупотреби църковният съдия отец д-р Томас Брундал е заявил, че „днес Католическата църква под ръководството на папа Бенедикт XVI е най-сигурният защитник на децата и младежите“.

+ + + За пръв път журналист е прозвъзгласен за блажен. Това е испанският журналист Мануел Лосано Гаридо (1920-

1971). Като член на „Католическа дейност“ той е внесъл тайно причастие в затвора по време на Гражданската война в Испания. По-късно Лосано е арестуван, заболява тежко и през 1962 г. ослепява напълно; умира през 1971 г. Написаното от него е основно с религиозно съдържание.

+ + + Пред голем форум от представители на Европейската банка за развитие и на Европа създава във Ватикан папа Бенедикт XVI остро е разкритикувал тенденцията към отчуждаване от християнските символи в Европа. Християнството се пренебрегва и се лишава от своите основи. А то е изворт на духовните и моралните ценности, които са основата и наследството на европейските народи. Папата призова банките активно да съдейт за социална интеграция, опазване на околната среда и на социалната инфраструктура.

+ + + Светият отец е приел испанския премиер Хосе Луис Сапатеро и в продължение на час са разговаряли на различни теми - за абортите, за запазването и съхраняването на човешки живот, по религиозни въпроси, за икономическата и финансова криза. Обсъдено е било предстоящото посещение на папата на 6 и 7 ноември т.г. в Сантиаго де Компостела и Барселона, както и в Мадрид през 2011 г. за срещата с католическа младеж от цял свят. Сапатеро е уверен папа Бенедикт XVI, че правителството и цяла Испания ще го очакват и ще го посрещнат като „най-скъп гост“. Премиерът е подарил на папата му е дарил бронзов релеф на Ватикан през XVIII в. и колекция папски медальони.

+ + + Папата е приел голяма делегация, водена от архиепископ на Мадрид кардинал Антонио Роуко Варела, която подготвя посещението на Светия отец за срещата му със световната католическа младеж от 15 до 21 август 2011 г. в Мадрид. В Мадрид се очакват около един милион младежи от цял свят.

+ + + Сръбското правителство, сръбският патриарх Ириней и цяла Сърбия трескато се готовят за визитата на папа Бенедикт XVI през 2013 г. - за юбилейните тържества в Ниш, родното място на римския император Константин.

**Рубриката води
Петър КОЧУМОВ**

3

**ИСТИНА
VERITAS**

**Брой 8 (1441)
август 2010 г.**

Назначения във Ватикан

**Монс. Рино Физикела -
председател
на Папския съвет**

за новата евангелизация

За председател на новия папски съвет папа Бенедикт XVI назначи монс. Рино Физикела, чиято основна задача ще бъде да възстанови възвествяването на вярата в онези страни, където тя „отдавна постави своите корени“, но където се наблюдава една прогресивна секуларизация на обществото и един вид „затънение за смисъла на Бог“. С приемането на тази нова длъжност монс. Физикела освободи заеманите досега от него постове на председател на Папската академия за живота и на ректор на Папския латерански университет. Светият отец назначи за председател на Папската академия за живота нейния досегашен секретар монс. Ингасио Караско де Паула, а за ректор на Папския латерански университет - отец Енрико дал Коволо, до този момент професор по древна гръцка християнска литература към Папския салезиански университет.

**Кардинал Марк Уеле -
председател
на Конгрегацията
за епископите**

На мястото на кардинал Джованни Батиста Ре, който оставил поста поради достигане на пределната пенсионна възраст, папата назначи 66-годишния канадски кардинал Марк Уеле, досегашен архиепископ на Квебек, познат във ватиканските среди поради заеманата от него длъжност на консултант към Конгрегацията за доктрината на вярата и Конгрегацията за Божествения култ и тайнства. Освен това кардиналът е член на Междуведомствената постоянна комисия за Църквата в Източна Европа и на Папската богословска академия.

**Монс. Челестино Мильоре -
апостолически нунций
в Полша**

Постояният наблюдател на Светия престол към ООН в Ню Йорк монс. Челестино Мильоре е назначен от папата за апостолически нунций в Полша. Все още не е известно името на неговия заместник.

**Монс. Джовани Пиетро
Дал Тозо - секретар
на Папския съвет
„Cor Unum“**

Светият отец назначи за секретар на Папския съвет „Cor Unum“ монс. Джовани Пиетро Дал Тозо, досегашен подсекре-

тар на ведомството. Дал Тозо е роден през 1964 г., на 25 години е ръкоположен за свещеник в диоцеза на Болцано-Бреконе, Италия. От 1996 г. е служител в Папския съвет „Cor Unum“, а от 2004 г. е негов подсекретар. Член е на специалната комисия, която разглежда делата за анулиране на ръкоположението и лишаване от клерикалните задължения към Конгрегацията за богословето. От септември 2008 г. е член на специалната комисия, занимаваща се с процесите за разтрогване на брака в полза на вярата към Конгрегацията за доктрината на вярата.

**Монс. Курт Кох -
председател на Папския
съвет за насърчаване
на християнското единение**

Поради достигане на пределната пенсионна възраст кардинал Валтер Каспер напусна поста си на председател на ватиканско то ведомство. Папа Бенедикт XVI назначи на негово място епископа на Базел монс. Курт Кох, издигнат в архиепископски сан. 60-годишният швейцарски епископ е роден в кантон Люцерн. Изучава богословие в университета на Люцерн, както и в „Ludwig Maximilian Universitat“ в Мюнхен. По-късно е професор по догматика и лите ратика в Богословския факултет към университета в Люцерн. От 2002 г. монс. Кох е член на Папския съвет за насърчаване на християнското единение, а от 2007 г. до 2009 г. е председател на Епископската конференция на Католическата църква в Швейцария.

**Архиепископ Френсиз
Чуликат - постоянен
наблюдател на
Светия престол към ООН**

57-годишният архиепископ Френсиз Чуликат досега е бил апостолически нунций в Ирак и Йордания. Архиепископът е от индийски произход. Той започва дипломатическата си кариера от 1988 г., като досега е изпълнявал различни мисии в Хондурас, Южна Африка и Филипините, както и в секцията за Отношенията с държавите към Държавния ватикански секретариат. На 29 април 2006 г. папа Бенедикт XVI назначи монс. Чуликат за апостолически нунций в Ирак и Йордания на мястото на архиепископ Фернандо Филони, настоящия ръководител на отдела за икономическата дейност към Държавния ватикански секретариат.

По Радио ВАТИКАН

Нова книга на папа Бенедикт XVI за деца

„Приятели на Исус“ е заглавието на нова книга на Светия отец, предназначена за деца. Тя е с обем 48 страници и е отпечатана от италианската издателска къща „Piccola casa editrice“. В нея се съдържат части от катехистичните размишления на папата, посветени на апостолите и свети Павел, по време на генералните аудиенции, които провежда всяка сряда във Ватикан. Откъсите са подбрани с критерия за лесен и достъпен прочит на разказа - характеристики в стила на папа Ратцингер, особено забележими в обобщенията на сложни концепции.

В увода, публикуван във ватиканския официоз „Осерваторе Романо“, дон Хулиан Карон, председател на братството „Comunione e Liberazione“, говори за „малката група от хора,

които един ден преди 2000 години срещат по пътищата на Галилея един младеж“. „Папата ни хваща за ръка и ни помага да разкрием кои са първите другари на Христос, как са го срещали и как си били пленени от Него дотам, за да не го изоставят никога“, пише последователят на дон Луиджи Джусани, основател на движението „Comunione e Liberazione“. „Папата ни връща 2000 години назад и ни прави свидетели на онова, което Исус казва и прави с тези хора: на брега на река Йордан заедно с Иван Кръстител, който кръщава Исус“, „на Тибериадското езеро, където Исус пита Петър: „Обичаш ли ме?“. „Всеки от тях - припомня дон Карон - е имал работа и семейство, но само за един миг целият им живот се променя.“

По Радио ВАТИКАН

Младежки се молят за младежи

София

На 24 юни по повод празника Рождение на свети Йоан Кръстител, покровител на младежите, беше отслужена литургия във всяка енория на апостолическата екзархия с намерение за младежите в България и по целия свят. Това е деветата поредна година, в която се събираме заедно, за да отбележим празника. В катедралния храм „Успение Богородично“ в София литургията тази година отслужи отец Йоан Найденов. Нашият енорийски свещеник архимандрит Благовест Вангелов също беше с нас, както и сестрите евхаристинки. След литургията подновихме нашите

кръщелни обещания и молихме Бог да останем верни в ежедневната си молитва за младите под покровителство на Света Богородица Непорочно зачената, на свети Йоан Кръстител и Предтеча Господен и на блажените български мъченици Евгений, Камен, Йосафат и Павел.

С подновяването на кръщелните обещания и посветяването, което направихме, всеки от нас си тръгна, призван да бъде един друг глас в пустинята на днешния свят с целия си живот - по примера на свети Йоан Кръстител, който не спираше да проправя пътя на Господ в сърцето на всеки човек, на всеки младеж.

Младежко молитвено движение NIKA, София

Пловдив

На 24 юни, деня, в който честваме рожденият на свети Йоан Предтеча и който е специално посветен на младежите от нашата екзархия, се събрахме около 15 деца и младежи от енориите в Куклен и Пловдив, за да отбележим подобаващо празника. Мястото на срещата бе общността на отците успенци в Пловдив.

Започнахме с броеница, изцяло водена от децата, и съжалихме, че нямаше повече от пет десетици - за всички желаещи. Продължихме с литургия, водена от отец Клаудио, който приветства децата и младежите и сподели радостта си да бъдем заедно.

След духовната храна последва и тази, която зареди със сили тялото ни и ни подгответи за игрите и веселбата, които предстояха след вкусната вечеря. Музикален стол, рисуване със завързани очи, ядене на шоколад по нетрадиционен начин и много други забавления... С тях времето мина наистина неусетно.

Неразделно с нас в игрите бяха и отците успенци отец Клаудио и отец Даниел и сестра Евгения - облатка успенка, на която благодарим за топлото гостоприемство и многото усмивки.

Като младежки християни завършихме срещата си с красива вечерна молитва в параклиса на общността, в центъра на която беше Христос, Светлината на света. Христовата светлина, символ на надеждата, която всеки от нас носи в сърцето си и която трябва да раздава на другите...

Росица КОСТОВА
Пловдив - Куклен

Към католическата младеж в България И към всички, които желаят да се присъединят

Девет месеца молитва за младежите в България и в целия свят
Девета, последна година

Да бъдем светлината на света...

От април до декември
Септември

Да се молим за младежите, които под различни форми са жертва на зависимости и са загубили истинската свобода.

Свободата е най-жадуваната и най-неразбраната. Най-трудно постижимата. Всеки от нас се ражда в една или друга степен зависим от семейството, обществото, природните закони, болестите и стареенето. И как да се освободим? Възможно ли е това? Иисус отговаря: „Ще познаете истината и истината ще ви направи свободни.“ Но що е истината? В словата на Христос: „Аз съм пътят, и истината, и животът“, е ключът за разбиране и осмисляне на познанието - един дълбок и продължителен духовен процес. Иисус е истината. Той самият е истината. И Истината - Христос дава живот. Всичко е в Христос. Свети апостол Павел възклика: „Всичко мага в Христа.“

Да пребъдем в Христос, означава да вървим по Пътя - Христос. Да живеем по Неговия закон на любовта и чистотата. Чисти мисли, чисти чувства, чисти постылки. И във всичко е любовта, която се

раздава. Обгръща всяко живо същество, дори и враговете ни. Прощава всичко. Забравя лошото и вижда само добро. И онази тиха и дълбока вяра в Господ... Една увереност, че Той е любов.

Апостол Павел ни увещава: „Радвайте се, непрестанно се радвайте!“ Радвай се и благодари за всяко добро. Всеки ден израстваме в Христос. Всеки ден вървим в Пътя - Христос. И се изпълваме с живот, прекрасен и смислен. Благословен от Бог.

И така всеки ден ще пада по някоя верига - на беда, на мъка, на отчаяние, на зависимост... И ще благодариш на Бог за свободата си. Ще познаеш истината. И великаната надежда за един вечен бъдещ живот в Христос.

•••

1. Господ е Пастир мой, от нищо не ще се нуждая.

2. Той ме настанива на злачни пасбища и ме води на тихи води.

3. Подкрепя душата ми, насочва ме по пътя на правдата заради Своето име.

4. Да тръгна и по долината на смъртната сянка, няма да

се уплаша от злото, защото Ти си с мене; Твойт жезъл и Твоята палица ме успокояват.

5. Ти приготви пред мене трапеза пред очите на враговете ми, помаза главата ми с елей; чашата ми е препълнена.

6. Тъй благостта и милостта (Ти) да ме придружават през всички дни на живота ми и аз ще пребъдам в дома Господен много дни.

В светлината на трета радостна тайна - Рождество Христово

Отче наш...

Радвай се... (x10)

Слава на Отца...

Блажени Евгений, Камен, Павел и Йосафат, мъченици за вярата - бъдете светлина за нас!

Свети Йоане, Предтеча Господен - моли се за нас!

Младежко молитвено движение NIKA

...И СОЛТА НА ЗЕМЯТА

България и римските архиереи

(Продължава от бр. 7.)

Насърчения и подкрепа за тази добротворна учебна и просветна дейност основателите на учебните заведения получават от папа Пий IX и от папа Лъв XIII.

След папа Пий IX България не е забравена и от неговите приемници. По един или друг повод имената на Римски първосвещеници се вписват в събития, някои от които остават извън ползрението на известни историци.

Папа Лъв XIII (1878-1903 г.) е известен на широката общественост предимно като автор на енциклика „Rerum Novarum“. В аналит на Католическата църква тя е първия официален документ, който третира в светлината на Евангелието социалния проблем в епохата на зараждащия се капитализъм. Датата 15 май 1891 г. поставя основния камък на поредица енциклики, излезли под перото на Римските първосвещеници, приемници на папа Лъв XIII. В дългия списък на енциклики с автор папа Лъв XIII една е посветена и на солунските братя Кирил и Методий. Енциклика „Grande Minus“ (30 септември 1880 г.) възхвалява евангелизаторската мисия на славянските просветители, поели своя път след благословя на Римския първосвещеник Адриян II. През двадесет и пет годишния си понтификат папа Лъв XIII води

последователна и затова успешна политика в полза на славянските народи. В унисон с преклонението си пред двамата солунски братя, изразено в енциклика „Grande Minus“, той установява за цялата Църква 7 юли за празник на светите братя Кирил и Методий, канонизирани от Католическата църква. След годините нареждане на Ватикан църковно-богослужебната прослава на славянските просветители се извършва на 11 май съвместно с Православната църква.

Заслуга на папа Лъв XIII е нареддането му свещенициТЕ славяни да преподават върху чение на съответния им роден език. По този повод хървати и словенци, организирани от Йосиф Шросмайер, епископ на Джаково, отиват на поклонение в Рим, за да поздравят Римския първосвещеник. Епископ Йосиф Шросмайер е почитан като национален герой. Българите също отдават заслужена почит на великия славянин - улици в София носят неговото име. Също по нареддане на папа Лъв XIII в базиликата „Сан Клементе“ е изграден специален параклис, в който и до днес се съхраняват мощите на свети Кирил. В знак на почит към папа Лъв XIII и по случай двадесет и петата годишнина от възшествието му на Петровия престол в Пловдив до катедралата „Свети Лудвик“ е построена камбанария. В българската история името на този папа фигурира и във връзка с вероотстъпничеството на цар Фердинанд, който заради династички амбиции погази каноните на Католическата църква. Той трябва да знае, че подобни амбиции не се осъществяват чрез нарушаване на Божиите закони. Историята изобилства с примери: английския крал Хенри VIII, френския император Наполеон I, австрийският император Йосиф II, и т. н. Престолите им изчезнаха като мъглата при изгрев-слънце.

В списъка с имена на Римски първосвещеници, които би трябвало да срещаме на страниците на учебниците по история, е и това на папа Пий XI (1922-1939 г.). Апостолическото му послание „Quod Sanctum Cyillum“ (13 февруари 1927 г.) се присъединява към хвалебствените химни в прослава на великото дело на светите равноапостоли Кирил и Методий. През 1928 г., когато Южна България е разлюляна от силно земетресение, той не остава безразличен към пострадалите. С изпратените от него средства са възстановени разрушените черкви, организирани са болници, приюти за деца, сиропиталища, безплатни кухни и лагер за деца на пострадали семейства (виж изказането на митрополит Галактион на симпозиума в Рим: Утрешна България... 2001 г.) Шо се отнася до енциклика му „Iterum vos“, тя е предизвикана от неспазения ангажимент от страна на цар Борис III, поет писмено при брака му с принцеса Джована Савойска, децата от този брак да бъдат кръстени и възпитани в лоното на Католическата църква. И в този случай династичките амбиции на българския цар се стопяват от последвалите събития като „ланшния сняг“, както се казва.

(Следва)

Иван ТЕОФИЛОВ

ИСТИНА
VERITAS
Брой 8 (1441)
август 2010 г.

4

Село Покрован (област Хасково) се намира в Южния централен регион на България и е част от община Ивайловград. Историята на това село е тясно свързана с исторически и често трагични събития за освобождението на България от османското робство.

Дълбокото патриотично чувство и силното желание да изповядват своята вяра на български език са били причините за присъединяването на покрованци през 1861 г. към Католическата църква. Благодарение на г-н Георги Граматиков беше издадена през 2009 г. „Книга за село Покрован“, писана от отец Велик Вичев, успенец, който е бил енорийски свещеник на селото през периода 1964-1975 г. В тази книга читателят може да намери ценни свидетелства, разказани на живо, чрез които е възможно да преценим колко хората на Покрован са били родолюбци и същевременно желащи да принадлежат на Католическата църква от източн обред.

Ето как е разказана в тази книга първата стъпка на покрованци към Католическата църква: „Един ден - пише отец Атанас Минтов в своите записи - дядо Димо Деликолев, Димо Стайков Късев, Панайот Димов Късев и други двама отиват с колите в Одрин да продават въглие (въглища). Случайно научили, че в квартала Киришане се чете и пее в черквата на български. Дядо Димо Деликолев, който бил най-отвореният (ачигъз) между тях, казал: "Хайде да идем да видим, че и по български може да се пее и слави Бога.“ Отишли при свещеника и му казали, че и те желаят да им се чете и пее на български в тяхната черква.“

Този жив разказ прилича много на описанието на званието на първите ученици в Евангелието на свети Йоан: „На другия ден пак стоеше Иоан, и двама от учениците му. И като се вгледа в Исуса, Който вървеше, рече: ето Агнецът Божий. Като чуха от него тия думи, двамата ученици отидаха подир Исуса. А Исус, като се обрна и ги видя, че идат подире Му, казва им: какво търсите? Те Му отговориха: Рави (което значи: учителю), де живееш? Казва им: дойдете и вижте. Те отидаха и ви-

Покрован - едно българско униатско село

дяха, де живеет; и престояха оня ден при Него. Часът беше около десетия“ (1, 35-39). За покрованци току-що зараждащата се Католическа църква от източен обред съответстваше напълно на желанията на техните сърца, както за учениците на Йоан Кръстител Иисус Христос беше човекът, когото с цялото си сърце желаеха да срещнат.

През 1863 г. от 90 християнски къщи в селото 45 вече са униатски; тогава започва и строежът на нова черква. Но водошлите свещеници проповядват, а преподават на български език дори предмети като българска история. Това за силва националното самосъзнание в селото. След Освободителната руско-турска война селото остава в пределите на Османската империя и заедно духовенството и населението организират широкообхватна кампания в борбите за национално обединение. Водени от свещеник Иван Бонев, мъжете стават членове на ВМОРО и създават два канала за пренос на оръжие от свободна България към Западна Тракия. Известни са трагичните събития през 1913 г. Църквата и училището са опожарени от турците; 45 от мъжете са изляни и изгорени.

Тези исторически случаи свидетелстват колко скъп е бил приносът, поднесен от покрованци за родината. Мисията на всички християни е тази - да свидетелстват и да известяват на целия свят една блага вест: Бог е станал човек, за да позволи на человека да стане като Него. Тази случајка има като последица, че вечно не е възможно да разберем историята на човечеството само от гледна точка на человека. Необходимо е да разберем човешките събития от гледна точка на Господ. Присъединението на село Покрован към Католическата църква от из-

точен обред не идваше само от човешката воля и не се е случило само за изпълнение на едно човешко желание. Историческите събития на село Покрован трябва да ги приемаме като една божествена история, като изпълнение на Божията воля. През октомври 1924 г. в селото е построена новата черква „Успение Богородично“, посетена през 1925 г. от папския визитатор Анджело Джузепе Ронкали, по-късно папа Йоан XXIII. През 1937 г. пристигат сестрите евхаристинки. По отношение на това в „Книга за село Покрован“ са писани следните думи: „През 1937 г. пак в двора на черквата е построена сграда за сестрите евхаристинки... С установяването на сестрите евхаристинки в Покрован се слага ново начало на живота на селото. Техните християнски добродетели им помагат да обучават децата по вероучение, да ги подготвят за приемаме на Първо причастие, да бъдат самарянки за болните, да напътстват и да убеждават във вярата в Бог, да бъдат в помощ на всички, които имат нужда от различни битови услуги, да поддържат черквата, да организират църковния хор и всички тържества... От 1937 г. до днес Покрован никој за един ден не е останал без присъствието на сестрите. Те са част от живота му.“

Животът не се състои само от физически и материални нужди. Необходима е на човека и духовна храна. Присъствието и свидетелството на сестрите евхаристинки позволяват на покрованци да имат тази духовна храна в изобилие още днес.

Много силно впечатление ми направи една болна покро-

ванска баба, която един ден ме повика, защото искаше да приеме Светото причастие. Пред нея започнах да казвам успокоителни думи като: „Кураж, сигурен съм че ще оздравеете...“, но тя веднага ме спря и ми каза тези думи: „Отче, моето желание не е това да оздравея. Моята най-голяма радост е тази - да се срещна с Исус Христос, да го прегърна силно.“ Лицето ѝ въпреки болките беше светло и радостно. На следващия ден тази свята баба умря. Богатството на Покрован са тези чудесни християнски души. Сестра Василия и сестра Бернадета са сестрите евхаристинки, които се грижат от много години за хората на село Покрован. Селото лека-полека останява. Условията на живот не са лесни и младите вече са го изоставили. Населението му днес е около 120 души.

От 2001 г. „Каритас“ - София, отвори столова-клуб за възрастни и самотни хора. В

Покрован. Той е италианец и идва - можем да кажем - от един друг свят. Така се чувства човек, живял много години във Флоренция и изпратен в малко село като Покрован.

Ето какви бяха първите негови впечатления: „За някой като мен, свикнал да съзерцава лицето на Христос в иконите на блажения брат Ангелико от Флоренция, е много различен опит да срещам същия Христос в лицата на вярващите от Покрован, лица, белязани от тежък физически труд, от страданията и радостите на един труден и беден селски живот на място, където времето изглежда, че е спряло. И все пак не лицата ме впечатляват най-много, а ръцете. Тези от вас, които са присъствали на литургия от източен обред, знаят, че накрая се раздава нафора, т. е. парче благословен хляб. Хората получават нафората от свещеника и му целуват ръката. Така вече много пъти моите ръце срещат тези на вярващите от Покрован. Около 60 души - по-голямата част от тях възрастни, пристъпват в колона, за да получат този хляб, целувайки ми ръката. Те правят това, вземайки моята ръка в своята. Големи, черни, загрубели от работата ръце се срещат с моите бели, добре поддържани ръце, които никога не са се сблъсквали с тежката работа на полето. Винаги съм изпитвал странно чувство. Винаги съм имал усещането, че ръцете на тези хора са ръцете на Бог, които взимат моите ръце и ги целуват. Учудващото е, че това не е само усещане, а съмата реалност. Наистина Бог ме докосва и ми служи конкретно в моя живот. В Покрован Бог е красив. Затова не съжалвам за иконите във Флоренция, тук срещам Бог в жива икона.“

Всеки ден сестра Василия и сестра Бернадета събират хората, за да пеят, да се молят и да размишляват малко върху словото на Бог. Гласовете не са силни и точни като едно време и свещеникът има малко италиански акцент, но в черквата на Покрован се продължава да чете и пее на български. Покрованци са написали една прекрасна страница от историята на Католическата църква от източен обред и тяхното свидетелство - в тази юбилейна година - може силно да подкрепи пътя на нашата екзархия към бъдещето.

„Бъди благословен, Господи, за всички, които ни водиха по пътя на истинската вяра, които са ни предхождали във вярата... Дари ни надеждата и радостта да продължим с увереността на тяхната вяра по пътя, който е пред нас.“

Отец Клаудио МОЛТЕНИ,
енорийски свещеник
на село Покрован

трудно осигуряващи ежедневната си прехрана с тежка земеделска работа, с малки пенсии, със сериозни заболявания, често без никакви близки... На обяд в трапезарията се хранят 25 възрастни, а други 11 души - трудно подвижни и с тежки заболявания, получават храна в дома си. След обяд столовата се трансформира в място за социални контакти, преглед на пресата, занимания по шев и плетиво и други приятни дейности.“

Енорията „Успение Богородично“ в Покрован е имала винаги добри българи свещеници.

Споменът за последните енорийски свещеници - отец Велик Вичев, отец Иван Станев и отец Асен Карагьозов, още е жив между покрованци. Сегашният енорист принадлежи на монашеското семейство на отците успенци както тримата отци, които са го предхождали, но не е българин и не живее постоянно в

Баба ГРЕСТ 2010

Всяка година в енорията се вълнуваме от мисълта какво ново да организираме за нашите деца и младежи. Да направим нещо за тях и заедно с тях - тази идея накара групата аниматори (Димка Рафаилова, Анелия Данезиева, Сашка Йонкова, Силвия Илиева и аз, долуподписаният) да се впуснем в това лятно приключение. Дотук добре. Но като че ли ни липсваше нещичко...

Ами за възрастните? Какво бихме могли да направим за тях? Как да им изкажем нашата благодарност за всичко, което ни даряват всеки ден? За това, че са винаги на разположение - за всяко нещо. За това, че жертвват времето си, за да имаме ние време...

Например - кой гледа децата, когато родителите не са въкъщи? Баба и дядо!

Към кого се обръщаме, когато трябва да се сложи ред в дома ни, а сме на работа? Към баба и дядо!

Кого търсим, когато трябва да се напазаруват? Баба и дядо!

И така нататък. Освен това баба и дядо са винаги с нас, разказват ни интересни истории и приказки. Не трябва да забравяме също така, че те са ни въвели във вратата!

Изобщо... кой от нас не си дава сметка колко важни са фигуранте на нашите баби и дядовци в нашата история? С каква голяма обич ни дават онова, което родителите отказват да ни дадат! Да си спомним - когато сме били деца, кой е угаждал на всички наши прищевки? Кой ни е глезил и защитавал, когато родители са ни се карали?

Затова ето какво измислихме: ГРЕСТ (лятна група) само за баби и дядовци: Баба ГРЕСТ!

Темата беше „Заедно с Бог“. Защото в Бог всички ние сме едно семейство - без разлика на език, цвят на кожата и възраст. И само в Бог можем да построим нещо истинско, да благодарим истин-

Програма за Баба ГРЕСТ

1. Начало от 9,00 ч. с литургия на 19 юни
2. Банц (изненада, разбира се)
3. Беседа на тема „ЗАЕДНО С БОГ“
4. Коментари и въпроси по темата
5. Банц
6. ЗАБАВНА ЧАСТ:

- Игри
- Кулинарно състезание:

„ПРИ БАБА Е НАЙ-ВКУСНО“ (за целта всички баби-участнички трябва възьти да пригответ едно от следните три тестени изделия: баница, мекици или бухти. Да ги носят в деня на срещата и да ги представят на специално жури).

То оценява домашно приготвените изделия по вкусови качества и естетично оформление. След което се определя I награда и титлата „СУПЕРБАБА ГРЕСТ“ и ще бъде връчена ГРАМОТА ЗА УЧАСТИЕ на всички участнички).

7. Барангаро (изненада разбира се).

ки на нашите прекрасни баби и дядовци.

Половината от деня бе организирана по следния начин: - виж приложената програма.

Можем да кажем, че „черешката на торта“ стана конкурсът по готварство, на който бе дадена наградата „Супер баба 2010“ на Ореш - госпожа Нонка Йонкова.

Така положихме началото на традицията всяка година да се изльчва по една Супер баба. Участваха около 40 баби, имахме и двама дядовци - двама истински джентълмени. Забавлявахме се много заедно... и заедно с Бог, разбира се.

Отец ЕНЦО,
енория „Непорочно зачатие на Дева Мария“ -
с. Ореш

Въпросът за избора

Беседа на тема „Вяра в ежедневието“ изнесе на 12 юни отец Едуардо Камино в енория „Свети Андрей“ в с. Калояново. Отец Едуардо заедно с група от дванадесет младежи от Сарагоса (Испания) гостуваха в енория „Свети Йосиф“ в София. Групата е част от университетския клуб „Кусър“, част от движението „Опус Дей“, което цели развитие на младежи в професионален и духовен план чрез социална дейност.

Отец Едуардо изнесе беседа в енорията по покана на енорийския свещеник отец Иван Топалски. Той насочи вниманието си към пет сектора от времето, в което човек е работоспособен. Това са семейството, приятелите, работата (учението), културата и грижата за тялото. Говори и какво се случва, ако например два от тези сектора са в конфликт. На тази основа бе поставен въпросът за избора, който човек трябва да направи - да бъде със семейството или на работа, със семейството или с приятелите. Посочено бе, че човек трябва да се замисли какво точно иска да постигне, каква е неговата цел и да разбере, че центърът на всичко е Бог, който присъства във всеки аспект. Човек, носи ли Бог в себе си, ще може да разрешава проблемите от всекидневието, оставайки верен на моралните принципи.

След изложението си лекторът изведе две основни идеи като заключение. Първата бе, че човек трябва да организира своите цели и приоритети в живота. И втората идея, базираща се на предходната - да разбере кои са безценните неща, които дават смисъл на живота (общата, доверието и т.н.). „Както казва Евангелието - посочи отец Едуардо, - там, където е твоето богатство, там е и твоето сърце.“

След беседата имаше оживена дискусия. На интересната и поучителна лекция присъстваха вярващи от Калояново, Дуванлий, гр. Раковски и Пловдив.

Отец Едуардо Камино има юридическо образование, работил е като брокер в Ню Йорк. Ръкоположен е за свещеник през 1998 г. Пет години е преподавал специалността „Етика в икономическата активност“ в Папския университет „Светият кръст“ в Рим. През 2003 г. се връща в Испания и сега преподава религия и етика в католически училища. Автор е на пет книги, последната от които е посветена на свети Августин и е озаглавена „Обичай и прави това, кое искаш“.

Миналото лято той и група студенти са били в Никарагуа, в предишни години са посетили Полша. Присъствието им в България е възможност да се запознаят с друга култура и различен начин на живот с характерните проблеми в нашата страна и всичко това е възпитателно за гимназистите от Испания. Отец Едуардо подчертава, че дейността на младежите в летните лагери е в синхрон с желанието на техните родители, които искат за децата им нещо коренно различно от това, което предлага днешното общество.

В енория „Свети Андрей“ на 15 юли от 19,30 ч. бе изнесена и втора беседа на тема „Християнските корени на Европа“. Лекторът е от групата, водена от отец Едуардо Камино, който е преподавател по история в Сарагоса.

Начало на поредицата беседи бе поставено на 23 януари т. г. от проф. Антонио Аргандона, член на „Опус Дей“, който гостува в енория „Свети Лудвиг“ в Пловдив и говори за етиката в бизнеса.

Жана СТОЕВА

Ново звание в Кармила

От стр. 1

ска, за да даде вечните си обети пред Бог.

Сестра Иоанна Кръстна на Младенца Исус е новото цвете в „градината на Бог“ (Кармил). Чуден е пътят на всяко звание. Нейният е започнал далече в Украйна, където се ражда Ирина Палюх в семейство на католици от Лвов. Според старогръцкия произход на името Ирина то носи в себе си мира. С неизменната усмивка, с която я познаваме, и с Божия мир в сърцето си това младо украинско момиче стига до подножието на Витоша, за да осъществи званието си в манастира „Свети Дух“ в София - в общността на сестрите кармилитки.

Празникът на Богородица Кармилска, както и новото звание в Кармила бяха отбелзани във вълнуващата проповед на монс. Христо Пройков, който отслужи светата литургия в съслужение с монс. Януш Болонек, апостолически нунций на Светия престол в България, както и с много свещеници от София и страната. Монс. Христо говори за традицията на празника, както и за тези смели и влюбени в Бог жени, които достойно носят вече толкова векове своята служба на вярност към Бог и за доброто на цялата Църква. Окуражаващи думи към младата кармилитка отправи и монс. Болонек в словото си - да издържи в званието, да остане вярна дъщеря на Църквата и на своя покровител светеи Йоан Кръстни, чието име е избрали в монашеския си живот. Много са монасите и монахините в историята на Църквата, които са потърсили не бесната му закрила. Светец и учител по мистика на Църкви-

та, свети Йоан Кръстни няма нужда от представяне. Голям богослов, блестящ духовен ръководител, реформатор на Кармила и съратник на света

дизвикателство за смели сърца. В този път Исус е Този, Който води човека и укрепва стъпките му към съвършенство. Може би затова младата кармилитка е избрала името Йоанна Кръстна на Младенец-Исус. То е и напомняне за една стара и красива набожност на ордена към Детенце-то Исус. На добър час, сестра Йоанна! Бог да те закрия и дари с много благодати!

Празникът на Богородица Кармилска завърши с папски благослов, даден от монс. Болонек на вярващите, сред които имаше и много монахини от различни монашески общини. Специално искаме да повторим онова „Добре дошли!“, отправено от владиката към сестрите на Майка Тереза, които на този ден откриха своя нов дом в София и дойдоха да споделят празника със сестрите кармилитки и вярващите в манастира „Свети Дух“.

Благодарим на Богородица Кармилска за многото нова радост и нова надежда, която ни дари на този ден!

Ирен ЦИБРАНСКА,
Мирски Кармил, София

За да се свържат главата и сърцето

Матей (17, 1-9)

„Исус взе със Себе Си Петра, Иакова и Иоана, брат му, и възведе ги насаме на висока планина; и се преобрази пред тях: и лицето му светна като слънце, а дрехите му станаха бели като светлина. И ето, явиха им се Моисей и Илия, разговарящи с Него. Тогава Петър отговори Исусу и рече: Господи, добре е да бъдем тук; ако искаш, да направим тук три сенника: за Тебе един, за Моисея един, и един за Илия. Докле още той говореше, ето, светът облак ги засени; и чу се из облака глас, който казваше: Този е Моят възлюбен Син, в Когото е Мое благоволение; Него слушайте“.

Дори и да беше само успокоение, дадено в аванс, за да не се загубят Неговите последователи в дълбоката тъмнина на страданията, събитието на Преображението вече представлява сериозна покана за диалог между Исус и последователите. Нека да се насладим на този план: трима от тях - по-близките, са поканени да се изкачат на планината, където Исус „се преобрази пред тях“; вътрешното сияйно действие на Свети Дух, живеещ в Него, станало - така да се каже - прозрачно. Сякаш Исус казва: „Ето кой ще бъда!“ На това първо послание отговоря Петър: „Добре е да бъдем тук“. Това е отговорът, продиктуван от екстаза, който човек би желал да „задържи“, дори задоволявайки се само да бъде там, пред Него. Именно затова прави това предложение - странно за нашите уши - да построи три сенника: „един за Теб, един за Моисей и един за Илия“. Езикът на Петър е наистина библейски, защото думата „сенник“ (шатра) за него е свята - посочва убежището, където Бог по време на престоя си в пустинята очертава границите на Своето присъствие.

Дотук е ясно: успокоение в аванс, светла точка в неизбежните тъмници на бъдещето - и това е винаги във всеки истински диалог между водача и последователите му: той имказва в аванс онова, което ще се случи, оставяйки ги да гооловят и прозрат. Това е основата на надеждата, а може би и на причината за стоенето пред празния гроб, без да избягат. Но Преображенето в богословски план, а следователно и в човешки, казва много повече. За да го разберем, е необходимо да се върнем към две предшестващи събития, за които загатват събитията от „шестте дни след това“: Петър, от името на всички, в Кесария Филипова беше обявил, че човекът от Назарет е Месията (Христос), Син на Живия Бог. Било е разбиране от висша класа, но направено с главата! И е точно така, защото когато веднага след това Исус обявява своето страдание (и възкресение), същият този Петър показва, че не е разbral: „Милостив Бог към Тебе, Господи!“ Разбиране с

главата, но отказ на сърцето - както често се случва на нас, хората, когато не намираме пътя за свързване на главата със сърцето.

Нищо не може да се направи. Имаме нужда от Преображението, прекрасния акт на Света Троица в „малките-големи“ събития от нашия живот, ако се осмелим да ги изложим в Нейната светлина. Както Михаил, двадесетгодишното момче, което е като много други - работа, пари в джоба, дискотеки, но неизцеримата болест дошла. Измеждуди всички, първи родителите му биха се заклели, че Михаил би пожънал само несъгласие, ругатни, болка. Те са знаели какво е мисленето му. Но той приел предизвикателството, борил се и намерил смисъла - благодарение на приятели се научил да се моли и станал прозрачен по Божията воля, толкова прозрачен, че да бъде светлина за другите, на първо място за родителите си. Благодарение на това Преображение, в което се присъединил към страданията и смъртта на Христос, го познали със сърцето.

За Сина, за всеки син, който тръгва по Неговите стъпки, е бил гласът от облака, гласът на Отца: „Този е Моят възлюбен Син, в Когото е Моето благоволение“. Това, че последователите били завладени от голям страх, не ни учудва; когато главата и сърцето влязат във връзка и най-сетне можем да отворим очите си към това кой е другият, се чувстваме дребни и недостойни и имаме нужда да запазим в тайна това преображение.

Мариятереза ДЗАТОНИ
Джилберто ДЖИЛИНИ
По сп. Famiglia cristiana
Превод
Маргарита ВАСИЛЕВА

14 август

Пророк Михей

Свети пророк Михей произлизал от племето Юдово и живял във времето на пророк Исаия (VIII-VII в. пр. Хр.). Подобно на Исаия и той призовавал развратилия се народ към покаяние и му напомнял безбройните Божии благодеяния.

„Народе Мой, какво аз Ти сторих и с какво те отегчих?“, викал пророкът от името на Господ. „Аз те изведох от Египетската земя и от дома на

(Продължава от брой 7)

Така според пророчеството на Йеремия Бог казва, че ще вложи своето Слово в човешките сърца: „Но ето завета, който ще сключа с Израилевия дом след ония дни, казва Господ: ще вложа Моя закон във вътрешността им и ще го напиша във сърцата им, и Аз ще им бъда Бог, а те ще бъдат Мой народ“ (Йер. 31, 33). И Йезекиил ще допълни, че във същото това сърце ще бъде вложен и Божият Дух: „Ще ви дам ново сърце и нов дух ще ви дам; ще взема из вашата плът каменното сърце и ще ви дам сърце от плът. Ще вложа във вас Моя Дух“ (Йез. 36, 26-27). Там, където е Духът, там може да бъде посъто Словото, и там, където е Словото, действа Духът. Приемането на Словото освобождава действието на Духа и живота в Духа и прави плодотворно Словото. Така Словото остава живо в нас чрез действието на Духа.

Бог иска от нас да му служим. Той ни даде книгата, за да научим истината. Истините на Библията остават далеч извън мъдростта: „Небето и земята ще преминат, но Моите думи няма да преминат“ (Мат. 24, 35). Библията е необходимата за живота книга, защото „не само с хляб ще живее човек, а с всяко слово, което излиза от Божии уста“ (Мат. 4, 4).

Църквата е първото и найлесно място за среща със Свещеното писание. Тя знае много добре, че Христос живее в Свещеното писание. Бог призовава Своята Църква да живее интензивно любовта, съединяваща я с Него и обединяваща я в единното тяло на Своя син. За да остане живо Словото, трябва да се оповестиya и живее в една общност, която излиза от времето. Общност, която пази Словото и го предава. Така ролята на общността, на Божия народ, на

7 ИСТИНА
VERITAS
Брой 8 (1441)
август 2010 г.

робството те освободих... Възвестено ти бе в какво се състои доброто и какво иска от тебе Господ: да изпълняваш закона и да обичаш добродетелта и смирене да ходиш с твоя Бог“ (Мих. 6:3-7,8).

След като посочва бедствията, на които ще бъдат подложени всички, които са забравили Господ, свети пророк Михей предсказва времената на благост и мир, когато ще се яви Спасителят: „От Сион ще излезе закон и слово Господне - от Йерусалим“ (Мих. 4:2).

Той указва и мястото, где ще се роди Спасителят: „Ити, Витлееме Ефратов, малък ли си между хилядите Юдини? От тебе ще ми излезе Оня, Който трябва да бъде Владика в Израил и Чийто произход е открай време, от вечни дни“ (Мих. 5:2).

Из Жития на светиите,
Синодално издателство, 1991 г.

Църквата се изразява и в непрекъснатото предаване на Словото от поколение на поколение.

Животът на Божието слово в нашия живот ни поставя също на голямото поле на икуменизма, срещайки ни с чувствителността към Словото на различните християнски деноминации, правейки ни братя, слушащи едно Слово.

Осъществяването на единството на Църквата има шанс за успех само ако бъде водено в пълната истина. Каквато и да бъде неговата ориентация, икуменизът - както и всеки диалог между различните религиозни общности - трябва винаги да бъде насочен и движен от и към Истината. В противен случай едно такова движение вместо постигането на конкретна и реал-

Свети Павел казва, че Църквата е тяло на Христос и всички членове са обединени в едно. Тя е една въпреки различието на своите членове, тя е една с едно богатство на разнообразието. „И както тялото е едно, а има много членове, и всички членове на едното тяло, макар и много, са едно тяло, тъй и Христос“ (1 Кор. 12, 12-14). Църквата е Божието семейство на земята.

Църквата днес е една и съща с Църквата на апостолите и църковните отци от първите векове. Свети Дух е пазител на Църквата извън времето. Пазителка на Словото, пазителка на знанието за Божията слава и на благодатта на Свети Дух, който живее в нея и се излива над всеки от нейните членове.

Бог, нашият Създател, е Бог

Религия, Библия, икуменизъм

и Отец на всички. Независимо от многото имена, с които го наричаме, Той е един, а тези имена са дадени от нас, създанията. Икуменизът в поширок смисъл означава отваряне на християните към всички вярващи именно защото Бог е Отец на всички хора. Икуменичното движение предполага промяна на нашето сърце, на нашия живот. Няма истински икуменизъм без вътрешно обръщане.

Диалогът с другите религии означава да се учим от тях, да видим това, което те могат да споделят с нас. Да говориш с другия е споделяне. По този начин се помага взаимно на растежа в нашите духовни пътеки, помага се да се задълбочи, подобри и разшири нашата вяра.

Църквата живее от Божието слово и Божието слово звуци в Църквата, в нейното поучение и в целия ѝ живот (срв. Dei Verbum, 8). Библията не е само една книга, тя е дар от Бог. Четенето ѝ е променило много съдби. Дори и ако нямаме интерес, думите ѝ могат да достигнат до дълбочините на нашето сърце, да покажат основните истини за човешкия живот. Словото на Бог носи със себе си Неговата сила и слава. Никой не може да чете Библията, без да бъде повлиян от Него през стените на каменното сърцето.

„Всички хора са призвани да образуват Божия народ. Ето защо този народ, който остава един и единствен, трябва да се разпространи в целия свят и през всички векове, за да изпълни намерението на Божията воля, защото Бог създаде в началото една човешка природа и поиска да събере в едно разплните Си чеда“ (Lumen Gentium, 13). И ако сме отворени към Свети Дух, ако наистина сме Го приели в нашия живот, ще бъдем отворени и способни да приемем другите независимо от различията, защото Духът, който ни движи, е един.

(Край)
Юlian АТАНАСОВ
Използвана литература: Катехизис на Католическата църква, КЦБ, 2002.
Decret sur l'Ecumenisme, „UNITATIS REDINTEGRATIO“, Concile Vatican II
Declaration „NOSTRA AETATE“ sur l'Eglise et les religions non chretiens, Concile Vatican II
Ratzinger Joseph, Le dialogue interreligieux, 1997
Gounelle Andre, Conference donnee a l'ERF de Vannes, le 1er Decembre 2001

На 19 юни над 140 енориащи от София, Пловдив, Стара Загора, Казанлък, Куклен, Малко Търново и Бургас се отправиха на поклонничество към Соколския манастир „Успение Богородично“ като част от честванията по повод 150-годишния юбилей на Католическата църква от източен обред. В съботния ден поклонници от различни възрастови групи се събраха в енорийските храмове и след сутрешната литургия потеглиха с рейсове към манастира, който се намира на 15 км от Габрово, в местността Соколова пещера. Изборът на мястото никак не е случаен. Манастирът „Успение Богородично“ е основан от Йосиф Соколски, който е първият униатски епископ. Йосиф Соколски на 18 декември 1860 г. подписва акта за уния с Римската

Духа не угасвайте

църква, а на 2 април 1861 г. папа Пий IX го ръкополага за архиепископ и апостолически наместник на съединените българи.

По обед групите от различни краища на страната постепенно започнаха да се събират в двора на светата обител. Всеки имаше възможност да се разходи из красивия манастирски комплекс, да прочисти мислите си, наслаждавайки се на божествената гледка, и най-вече да се помоли и да благодари за всичко, дадено му от Господ, да си спомни за първия ни духовен водач Йосиф Соколски.

След това всички поклонници се събраха на поляна, раз-

положена на метри от манастира, на която бе отслужен благодарствен молебен от свещениците Благовест Вангелов, Луциан Бартковяк, Петър Немец, Иоан-Милен Найденов, Петър Цвъркал, Мартин Илек, Ярослав Фогл и Клаудио Молтени. След края на молебена отец Благовест прочете обръщение на епископ Христо Пройков към поклонниците, в което той призовава всички да подновим обетите си във вярата на това свято място, основано от нашия пръв духовен пастир.

След кратка почивка и обяд поклонниците поеха към черквата „Свети Петър и Павел“ във

Велико Търново. Храмът се намира в подножието на крепостта на хълма Царевец. Издигането му се свързва с акта на пренасяне на мощите на свети Йоан Поливотски от цар Калоян в столичния Търновград. Българската патриаршия в кратката си уния с Рим е била в този храм до 1246 г. По-късно патриаршеският манастир е продължил да съществува като митрополия в годините на османската власт.

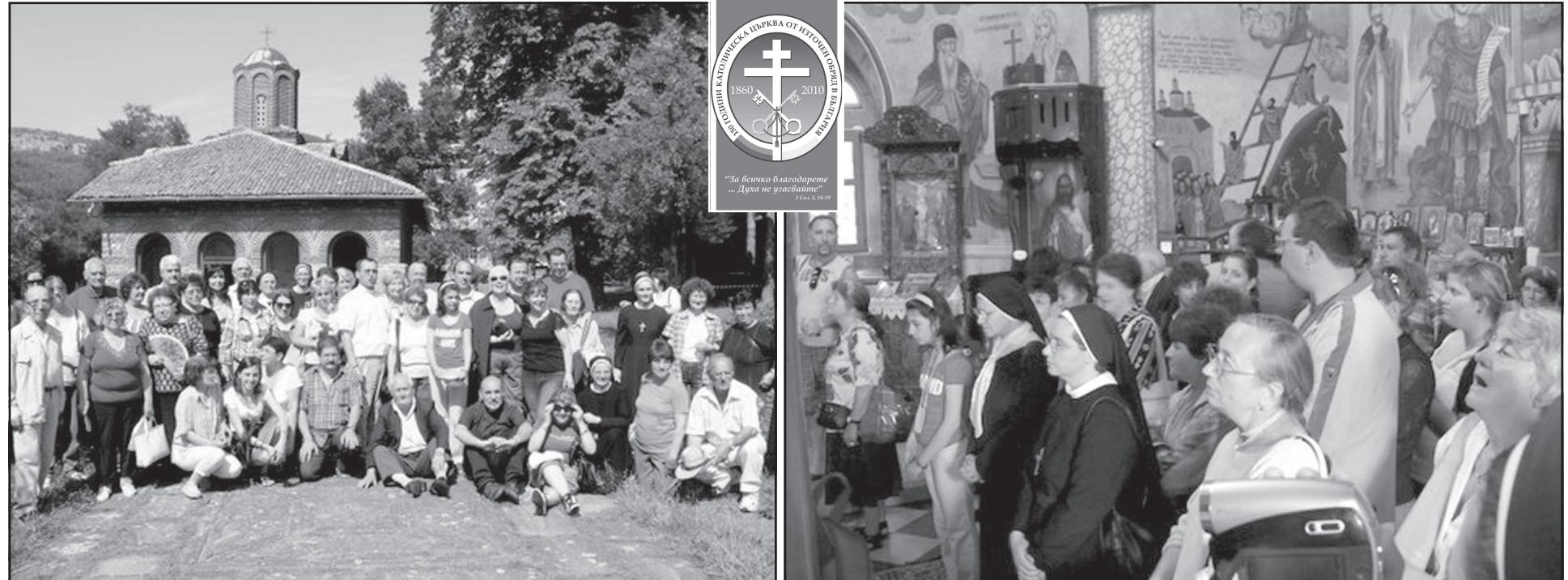
Преди да се запъти към последната спирка от това свято поклонничество, групата си направи обща снимка пред черквата „Свети Петър и Павел“, увековечавайки този не-

повторим момент от настоящата история на католиците от източен обред за бъдещите поколения.

С молитви и песни поклонничеството приключи в храма „Дева Мария от броеницата“ на малката католическа енория от западен обред във Велико Търново, която от близо година е поверена на отец Страхил Каваленов.

Запалени от Божията любов, обогатени духовно, всички се отправиха към родните си места, за да продължи подготовката за 150-годишния юбилей от присъединяването ни към Католическата църква, оставайки верни на думите: „За всичко благодарете... Духа не угасвайте!“ (1 Сол. 5, 18-19), и повтаряйте с свята, надежда и любов: „Бъди благословен, Господи!“

Кремена АНДРЕЕВА

Възпитателното измерение на логосферата

В днешно време на всеки две седмици в света умира по един език. В Индия накърно почина последният човек, който говореше на езика бо - език на жителите на Андаманските острови. Боа Сър почина на 85 години. След смъртта на родителите си за повече от 30 години тя беше единственият човек на света, който знаеше езика бо, и дори можеше да пее песни на него. Според ученичите нейното племе е живяло на островите от 65 хиляди години, а езикът бо е един от най-старите в човешката история. Нейната смърт е огромна загуба за изследователите на древни езици. Анвива Аби, езиковедка от университета в Делхи, е прекарала много години в разговори с Боа. Разговаряли помежду си с помощта на езика хинди, който Боа научила, за да комуницира с другите хора. Професор Аби не е овладяла напълно езиците бо и кхорг, тъй като е разполагала само с един събеседник. Но нейният екип успява да създаде речник на Великия Андаман, който съдържа 2500 думи - смесица от четирите местни езика. Много от думите са имена на растения, птици и риби.

Лингвистите предупреждават, че езиците днес умират по-бързо от преди. Скоростта надминава дори тази, с която изчезват животинските видове - посочва на страниците на „Нешънъл Джиграфик“ американският лингвист Дейвид Харисън.

Според специалистите днес съществуват около 500 езика, които се използват от не повече от 10 души. Ейтни Карлин, изследователка на умиращите езици в университета в Лайден, Холандия, смята, че до края на XXI век ще изчезнат 90% от езиците на повече от шест хиляди души, които се използват днес. В Уганда тя е търсила хора, които говорят на езика со. Смятала, че има десетина, но намерила само трима. Заминала за Суринам, за да изследва езика трио, който се говори от близо две хиляди души. Случайно открила още един език - маваяна. Учените мислели, че е умрял през 60-те години на миналия век. А тя открила четирима, които го знаели. Днес са останали живи само двама, и то на повече от 80 години. Записала разговорите с тях и направила филм, за да се запознае с основите на маваяна. Когато умрат говорещите този език, тя ще знае езика.

Можем да си зададем въпроса - защо умират езиците? Една от причините е мобилността на хората. Те пътуват много, често променят место живеещето си. Предпочитат

да използват езици, които се говорят от повече хора. Хората, които говорят на родния си „екзотичен“ език, понякога са смятани за по-нискостоящи и затова някои родители не предават отмиращия език на децата си. Например преди няколко години в Аляска умря Мари Смит Джоунс, която беше последната на света, която знаеше езика еяк. Тя имала девет деца, но не научила нито едно от тях на еяк, защото всички наоколо говорели английски.

Всеки език е отделна култура, която изчезва заедно с не-говото умиране.

Дадените примери ни карат да оценим стойността на словото. Това слово - писмено и говоримо, винаги е било и е най-големият предавател на човешкото съществуване. То изразява не само външната, контактната страна на човека, но също така предава вътрешното му състояние, което никак картина не може да улови и покаже.

За съжаление словото днес все повече бива измествано от картината. Съвременната култура се опитва да постави иконосферата (образа) над логосферата (словото). Трябва да вярваме на това, което се вижда на телевизионния еcran, на монитора на компютъра, в реклами или във виртуалното предаване по iPod. Това, което окото не успее да забележи, все едно че не съществува. Дори това, което

наистина не съществува, добива живот - стига да може да получи образ чрез компютърната техника; затова така лесно се поддаваме на внушението на екранни измислици.

Социологически проучвания сочат, че средностатистическият човек прекарва всеки ден пред телевизора, компютъра или други средства за комуникация по 2-4 часа. За печатното слово отделя около 15 минути, при това минутите отиват първо за четене на информация от пресата, а след това - за книги.

Проличава някакъв опит времето за словото на книгата или вестника да бъде намалено още повече. Изглежда, някои политически и потребителски среди предпочитат човек чрез образа да приема представените митове за реалност - нещо далеч от истината, което пък дава възможност хората да бъдат манипулирани. Липсата на размисъл, приемането за истина на представените картини, липсата на проверка на образите и информацията, започват да оформят съвременните поколения.

Едно от средствата, които предпазват човека от вредното господство на образа, е изграждането на логосферата. Този термин присъства в научните дискусии от 1995 г. Етимологията на думата идва от две гръцки думи: logos - слово, и sphaira - среда. Така че логосферата е среда за сло-

вото, където доминира словото, въпреки че понякога то може да бъде допълнено от картина, музика или звуци от природата.

Създаването на правилна среда за въздействие на словото, т.е. логосферата, трябва да бъде в помощ на сътресянето на човека към себе си и за възприемането на света. Изключително важно е възпитаването на човека, така че да оценява словото, цялата логосфера.

Първият възпитателен елемент на логосферата е защитата от евентуална появя на негативни влияния на картина върху човека. Това не е просто неутрализиране на отрицателните тенденции в иконосферата, а опит за утвърждаване на творческата комуникация над потребителската. Към негативните елементи, идващи от света на образите, е сдърканото и лакирано представяне на нещата, което тласка към пасивност във възприемането на света, интелектуален мързел и бягство от усилия на ума.

Вторият елемент подчертава, че логосферата е среда за словото, което трябва да бъде планирано и организирано от хора, които са общност, която позволява на човека да се намери и на културата - да оцелее. За това са нужни размисъл и постоянен контрол на функционирането на логос-

По случай 720 години от рождениято на Ян ван Ейк

Когато стане дума за Ренесанса, обикновено разговорите се насочват към Италия. Сякаш Ренесансът в другите европейски страни не е толкова значим за историята на изкуството. Не сме склонни да приемем това твърдение, въпреки че почитателите на изобразителното изкуство у нас може би имат оправдания за подобни мисли, тъй като Ренесансът на Севера е по-слабо познат в България. Той обаче също е знаменателен изкуствоведски факт, който не бива да се пренебрегва. Наред с Леонардо, Рафаело, Микеланджело и дългия списък от имена, създали шедьоври, на север от Алпите други майстори са по-слабо вдъхновение и талант създават своите творби. Единственият и най-главен фактор е различната естетика, наложила се и в двата географски региона, която отразява харектара, климатичните особености, бита и светоусещането на хората, които ги населяват. Докато в Италия разцъфналите цветя, сянката на дърветата и ясното синьо небе предразполагат към екзалтирана молитва и прослава на Твореца, на север напуканите от студа ръце, издигнатите диги, за да обуздаят моретата, плътно долепените къщи, скучени, за да надмогнат студения вятър, и отглеждането на яки коне прави вярващите грубовати, недодялани, сурови, а молитвите им лаконични като дълбоко интимната им вяра и въторог.

В тази атмосфера в края на XIV в. (датата не се знае точно) се ражда Ян ван Ейк в околностите на град Маастрихт, в долината на река Маас. Маас, както реките Рейн и Шелда, които текат в тази земя, са пълноводни и водите им, събрани в канали, пресичат Холандия.

Още като невръстно дете Ван Ейк наблюдава родната природа и хората. Наред с интереса му към латинския и книгите започва да рисува - да запечатва на хартия впечатленията си от природата и хората. Вече като млад творец бива забелязан от бургундския херцог Филип Добра, чийто поданик е Ян. Скоро е назначен в двора на херцога. Едно от важните му задължения е да нарисува португалската инфант Изабела, за да види лика и височайшият ѝ годеник Филип. С тази задача Ян заминава за Португалия. Но не само този портрет рисува младият творец; редица хора от различни класи и съсловия - духовници, книжовници, търговци, аристократи, мъже и жени са обект на интереса му към рисуването на портрети. А Ван Ейк често пътува и да намира модели за него не е проблем.

Художникът живее в хубав дом в гр. Брюге, има съпруга и 10 деца. Вероятно спокойният живот и наблюдателната му натура събуждат у него

Олтарът в Гент (затворен)

Зората на Северния ренесанс

Олтарът в Гент
(разтворен)

части са пренесени в Берлин и в края на войната върнати в Гент, а след II световна война го намират в солна мина в Австрия, укрит там от немски войници. За да се избегнат следите от тези „пътешествия“, днес олтарът е реставриран и посетителят в „Свети Бавон“ може да усети таланта и майсторството на художника, както и цялостната философска концепция, присъща на епохата, в която живее. Основното в тази концепция е ясното и недвусмислено утвърждаване на присъствието на Бог във всякоявление и в целия видим свят. Според Ван Ейк божествената и земната природа са единни, но божествената е недостижима за човешкия ум, а земната - открита за наблюдение. В този смисъл в Гентския олтар е въплътен цял един свят, изпълнен с галерия от образи. Олтарът представлява дървена триклина сглобка (триптих - б.р.), с две по-малки крила, които са врата, покриваща централното крило. Всяко от крилата е разделено на по-малки дървени пана и отделено рамкирано. Когато олтарът е затворен, ширината му е 350 см и височината 263 см. Тогава се вижда само външната му част. При отворено положение е широк 443 см и висок 350 см.

Външната страна с изображенията си ни приканва да навлезем постепенно в същността на евангелските събития. При затворено положение горният пояс на олтарната врата представя двама пророци и две пророчици, както и сцената на Благовещението. Тук и в цялата творба, описана по-долу, всеки детайл е изписан в най-малки подробности. Лилията в ръцете на ангела като че ли

и чиста бяла кърпа, символ на девствена чистота. Кърпата с белияци цвяте е акцент в цялостната композиция на олтарната врата. В долния пояс тук са фигураните на двамата Йоановци - Кръстител и Богослов, а от двете страни - на ктиторите на олтара - бюрgera Йодокус Вийд и съпругата му Изабела Бормут, в молитвени пози, коленичили. Портретната характеристика на двамата съпрузи ни говори ясно. Те са хора на средна възраст, сериозни и сдържани, пресметливи, ценящи материалните блага, но със строг, пуритански морал, почитащи Бог. Вероятно са затворени по характер, скептични по отношение благонадеждността на непознати, трудно приемащи приятелства.

Централното крило вътре в триптиха на олтара грабва погледа с изображението на Бог Отец с тиара (подобна на папските тристепенни тиари, използвани в тази епоха). Бог Отец е изображен в тържествена поза, с вдигната за благослов ръка, а от двете му страни са Дева Мария и Йоан Кръстител. Девата е увенчана с корона със скъпоценни камъни. Под трите фигури в долния пояс се намира картина „Поклонение на Агнец“; тази картина напомня Апокалипсиса на свети Йоан Богослов. На белокаменен олтар стои белият Агнец, символ на Христовата саможертва, а отпред от водосок блика вода - истинната христова вяра. Прославящите Агнца са разделени в 4 групи. В двете групи от близкия план различаваме учени, духовници, монаси, видни граждани - дарители. Засега още не са идентифицирани образите на лицата от тези групи. Предполага се, че някои от тях са събирателни образи, характеризиращи определени съсловия. Във втория план се очертават групи на девици и светци мъченици. Ангели са заобиколили олтара, два от тях кадят с кадилници в ръце, а наоколо красива природа с изписаните в детали дървета, поляната с цветя, разстлана като килим, и лъчите на слънцето сякаш се присъединяват към възхвалата на Агнца. Майстор на перспективата, Ван Ейк е изрисувал с пълни подробности сградите и черквите в далечината и дори далечните хълмове. Картина пресъздава небесната литургия, осъществяваща се непрекъснато в райските селения.

Двете крила на олтарната врата от вътрешна страна ни представят: в горния пояс в краищата срамежливите в своята голота Адам и Ева и музиращи ангели - хор и свирещ на орган ангел. Органът е от старите образци, които днес могат да се видят само в музеите. Той е само с един мануал и без педали. Най-вероятно тоновете му не са подредени все още по законите на темперацията, а следват целотонната гама. В лицата на ангелите липсва индивидуална характеристика, с което майсторът иска да ни каже, че всички ангели са равнопоставени служители Божи. Те нямат и криле - една новост за епохата в изображението на ангели, а одеждите им са богато украсени.

На стр. 10

го склонност за внимателно наблюдение не само на хора, но и на заобикалящата го природа и предмети на бита. Примерите за това в творчеството му са многобройни. Още като придворен художник в двора на Филип Добра, изключително ценен от господаря си (получава подарък златна верижка, два коня, а херцогът е кръстник на децата му), започва работа върху Гентския олтар, оказал се един от шедъврите в световното изкуство. И днес олтарът се намира в Гент, в черквата „Св. Бавон“ - една късноготическа сграда. Интересно е странстванието на този олтар, рожба на Северния ренесанс, възвестяващо го в Холандия. През XVI в. олтарът бива скрит, за да не бъде разрушен от иконоборски сектанти, още по-късно части от него са изпратени в Париж и върнати след падането на Наполеон. През I световна война отново негови

ухае, а Дева Мария смирено е склучила ръце за молитва и гледа не ангела, а някъде далеч в пространството. В разтворената книга до нея се виждат дори редовете. В средата между ангела и Девата от нарисувания прозорец се вижда улица в Гент с къщите, хората около тях и летящите птици - пулсира животът в един средновековен град. Вдясно до Мария е изобразен интериор от стаята ѝ - чайник с вода, легенче

Злoto = отъствие на Бог

Един професор обичал да провокира студентите си с различни въпроси, които според него безусловно доказвали, че Бог не съществува.

Веднъж той задал следния въпрос:

- Всичко, което съществува, е дело на Бог, нали?

Един от студентите смело отговорил:

- Да, Бог е създал всичко.
- Бог е създал всичко? - попитал професорът.
- Да, господине - отговорил студентът.

- Ако Бог е създал всичко, означава, че Бог е създал и злото, защото за всички е видно, че злото съществува. И съгласно принципа, че нашите дела определят какви сме и ние самите, то това означава, че Бог е зло - доволно заключил професорът.

Студентите притихнали в изненада. Усмихнат, професорът заявил, че за пореден път е доказал, че вярата в Бог е мит. В този момент един студент вдигнал ръка и казал:

- Професоре, мога ли и аз да ви заменя един въпрос?
- Разбира се - тържествуващ заявил

професорът.

Студентът се изправил и попитал:

- Професоре, студът съществува ли?
- Що за въпрос? - засегнат попитал професорът.

- Разбира се, че съществува. На теб никога ли не ти е било студено?

Всички започнали да се смеят над въпроса на младия човек, но той не възмутимо отговорил:

- Истината, професоре, е, че в действителност студът не съществува. Съгласно физическите закони това, което ние считаме за студ, е просто липса на топлина. Човекът и предметите могат да бъдат изследвани за това дали имат, или предават енергия. Абсолютната нула - това са -460 градуса по Фаренхайт - това е пълното отъствие на топлина. Всяка материя при тази температура става напълно инертна и неспособна да реагира. Разбирате ли, г-н професор? Студът не съществува. Ние сме създали тази дума, за да опишем какво чувстваме при липса на топлина.

След кратка пауза студентът продължил:

- Професоре, съществува ли тъмни-

на?

- Разбира се, че съществува - отговорил професорът.

- Ето, че отново грешите, професоре - отговорил студентът. - Тъмнината, подобно на студа, не съществува. Тъмнината въвъншност е отъствие на светлина. Ние може да изучаваме светлината, но не и тъмнината. Ние може да използваме призмата на Нютон, за да разложим бляската светлина на множество цветове и да изучаваме дължината на вълната на всеки цвят, но вие не можете да изучавате тъмнината. Един обикновен лъч светлина може да нахлуе в света на тъмнината и да го освети. Как може да разберете доколко е тъмно някое пространство? Като измерите количеството светлина, проникваща в него. Не е ли така? Тъмнината е понятие, което човекът използва, за да опише това, което се случва при липсата на светлина.

В заключение младият човек попитал:

- Господин професоре, съществува ли злото?

Напълно разколебан, професорът отговорил:

- Да, разбира се, както вече казах, злото съществува. Ние се сблъскваме с него всеки ден - жестокостта между хората, войните, престъпленията и насилието по целия свят. Всичко това се явява проява на злото и категорично доказателство за съществуването му.

Студентът се усмихнал и отговорил:

- Злото не съществува, господине, или ако искате, не съществува само по себе си. Злото - това е просто отъствие на Бог. То прилича на тъмнината и студа - дума, създадена от човека, за да бъде описано отъствието на Бог. Бог не е създал на злото. Злото - това не е вярата или любовта, които съществуват подобно на светлината и топлината. Злото - това е резултатът от отъствието в сърцето на човека на Божествената любов. Злото е подобно на студа, който настъпва, когато няма топлина, или подобно на тъмнината, която настъпва при липсата на светлина.

Името на студента било Алберт Айнщайн.

Из „Двери на православието“
Превод: В. КАРАВЪЛЧЕВ

Зората на Северния ренесанс

От стр. 9

В долния вътрешен пояс на олтарната врата две картини допълват сцената с възвалата на Агнешка. Още поклонници пристигат от двете страни: отляво - рицари на коне със знамена въвърховен ход, а отдясно - отшелници монаси и лица от Стария завет, предвождани от Иоан Кръстител. Тук лицата могат да се идентифицират някак по-точно. Това са древните учени философи, френски и бургундски рицари и благородници, крале и свещенослужители.

Ян ван Ейк отлично познава ботаниката. Това личи в грижливо изписаните растения - дървата и цветя. Познанията му по геометрия и математика също са безспорни, а благодарение на тези по химия художникът изработва лична живописна техника с нови съставки на боите. Ненадминат майстор е и в изображенията на ювелирни изделия, както скоро ще стане дума за друг един пример - короната на Богородица в „Мадоната на канцлера Ролен“. Тези толкова красиви изделия едва ли съществуват в действителност.

При фигураните на външната страна на олтарната врата - двамата Йоановци, Ван Ейк постига скълптурно изображение. Ако гледаме репродукция на олтара и не знаем, че фигураните са рисувани, най-вероятно ще определим фигураните като пластични. Подобно чувство поражда и „Дрезденският триптих“ - отново трикатна творба, на която предните две крила, образуващи врата, са запълнени с образите на архангел Гавраил отляво и свeta Екатерина отдясно. Тези фигури се отличават с изящното изпълнение на сериозните, замислени лица, диплите на дрехите и доспехите на архангела. Пред архангел Гавраил е коленичил ктиторът, а свeta Екатерина е изобразена с атрибутите си. В централ-

ната част на малкия олтар Мария седи с Младенеца на богато украсен трон, а красива та и дреха от скъпа тъкан е разстлана върху килими с арабески. Украсата на килимите и тази на трона напомнят за страните от Източна, с които в тази епоха е търгувала Холандия. Страницата колонада е в романски стил, като почти осезаем е тъмният мрамор на колоните с богати капители. Отзад и отгоре се забелязват прозорци, защото фигураните са разположени в храм. И за да не се забрави животът, който кипи навън, художникът е нарисувал зад гърба на свeta Екатерина прозорец, през който се вижда замък със заобикалящата го природа.

Още две творби на художника се ползват с особена известност - „Мадоната на каноника Ван дер Пале“ и споменатата по-горе „Мадона на канцлера Ролен“.

Първата отново представя Божията майка с Младенеца на ръце. Тя е обрната замислення си поглед към каноника, коленичил отдясно с разтворено Евангелие и очила в ръце. Образът на стария каноник е майсторски представен - в набразденото с бръчки лице и двойната брадичка, стиснатите устни и широко отворените очи прозира старческата умора, но и решителност и воля. Сякаш каноникът не иска да се оттегли от поста си. Свети Георги, застанал зад стария дарител, е протегнал ръката си и го препоръчва на Дева Мария. На срещуположната страна в епископски облекчи, в ръце със свещник със запалени свещи, е застанал свети Донациан. Неговият образ с правилни черти и гладка кожа контрастира със старческото лице на каноника. Майсторът поставя композицията в обикновена стая - вероятно стаята на каноника.

(Следва)
М. РАЙКОВА

Възпитателното измерение на логосферата

От стр. 8

ферата (включително самоконтрол), както и постоянна загриженост за нейното развитие. Правилното функциониране става и чрез подбор на книгите за четене и за домашната библиотека, и чрез непрестанна грижа за културата на говоримия език. В семейството трябва да се обрне внимание на един важен елемент - тишината и добрият навик текстът да се чете на глас, което влияе на

правилното психическо развитие на детето.

Интересен факт е, че християните от първите векове са имали всички текстове на Библията от ръкопис винаги „на глас“. Мълчанието дава на човек възможност за пълно възприемане на словото - както на четеното, така и на слушаното. Човекът, който не е оценил тишината, усеща панаира на атмосфера, където думите идват на тълпи и не могат да бъдат възприемани и осъмслени. Затова той посяга към шумната музика или бяга в света

на сменящите се образи. Те не изискват усилие от човека, не го карат да се замисля. По този начин той се откъсва от общуването с другите хора.

Третият елемент от възпитанието чрез логосферата е формирането на критическо мислене - когато човешката мисъл узрява за изграждане на собствено мнение и се включва в обсъждането на различни въпроси. В този случай логосферата защитава от манипулаторски действия, които се съдържат в образните

го постигне в логосферата чрез медитация и молитва и там да стане място за пълно духовно и личностно израстване. Гръцката дума logos освен че се превежда като слово, също така носи значение на съмисъл. За християнството следователно логосферата е там, където в центъра се намира Христос; тя е възприятието на света през призмата на Божия съмисъл. Този Божи съмисъл задава на човешките усилия, насочени към изграждане на среда за словото, най-точната посока и най-дълбокото измерение.

Нека с думите на папа Бенедикт XVI да завършим нашите разсъждения. В енциклика Caritas in veritate той подчертава: „Истината е, че „логосът“ създава „диалогос“, тоест комуникация и общуване. Истина, благодарение на която хората излизат отвъд субективното мнение и усещане, която им позволява да се издигнат над културните и исторически дадености и да се срещнат на нивото на ценностите и същността на нещата. Истина отваря и обединява умовете в логоса на мисълта - това е християнското послание и свидетелство на любовта. По този начин отговорното отношение към Словото води до диалог. Този диалог не е размяна на образи, а споделяне на думи, които са изпълнени с вътрешно и външно съдържание, с опита на човека. Този диалог дава възможност за интелектуално развитие, за обмен на мисли, насырчава към опознаване на различните аспекти от живота, включително към заобикалящата го природа.

Християнството е религия на Словото и следователно логосферата не може да бъде пренебрегната в религиозното възпитание. Логосферата е и пространство за възпитаване на духовни стойности, за среща с Бог. Логосферата в нейния християнски съмисъл вижда винаги в своя център Христос, който е Предвечното слово. Още евангелист Йоан подчертава „Словото стана плът, и живя между нас“ (Ин. 1, 1.14). Именно в Предвечното слово се съдържа Божията сила; човекът може да

10 ИСТИНА
VERITAS
Брой 8 (1441)
август 2010 г.

Из лекция, изнесена на
13 февруари в Католическата
апостолическа екзархия
Превод Десислава ПОПОВА

Свещеник Болеслав
Карч, председател на
Католическото сдружение
на журналистите в Полша

Тъжното сърце на Марио

Марио беше младеж, който непрекъснато се оплакваше от тъжната си участ и не можеше да оцени дори даровете, които Бог му беше дал, за да живее живота си с радост и задоволство. Той имаше приятел на име Матео, когото много уважаваше. Матео винаги се опитваше да помогне на хората, които бяха тъжни или обезсырчени, и това му доставяше радост.

Веднъж Марио покани приятеля си у дома за няколко дена, тъй като се чувстваше много потиснат. Матео пристигна - както винаги весел и усмихнат. Като забеляза, че Марио е оклюмал, му каза:

- Доста време не сме се виждали. Казвай какво има, защото отдалеч си личи, че нещо тежи на сърцето ти. Нима си станал заклет черногледец, който няма очи за хубавото около себе си? Ако е така, ще ти обясня къде се лута сега сърцето ти, което е като умряло.

- Ама личи ли? - попита Марио - От доста време ме е налегнал един як пессимизъм и не виждам причина защо да се вглеждам по-подробно в живота около мен; знам само, че ме завладяват черни мисли.

- Че как ще видиш причина, като гледаш само себе си! Нима си помислял, че някой от твоите познати може да има нужда от твоето присъствие или от твоята помощ?

- Че аз себе си не мога да оправя, как да помогна на другите? - заоправдава се черногледецът. - Чувствам се зле - нямам сили, страдам от отчаяние...

- Знаеш ли какво - каза Матео, - страдаш, че не си развили духовността си, градина на твоето сърце е неплодна...

- Какво искаш да кажеш? Не те разбираш - отвърна Марио.

- За каква градина става дума? Та хората, които познавам, нямат нищо общо със

сърцето ми!

- Ето, виждаш ли? Как ще имат нещо общо, като не си развили вътрешния си живот? Затова не можеш и да видиш хубавото у себе си, пък и у другите. Но не се притеснявай. Ще се опитам да ти помогна да се смееш както когато бяхме деца. Нима не си спомняш как децата в квартала си играехме доволни и щастливи?

- Да, разбира се, спомням си - отговори Марио, - ама тогава бяхме деца! А децата се вълнуват само от игри. Те не мислят за бъдещето, както го правим ние, големите.

- Добре - продължи Матео, - прав си. Ала бъдещето - колкото и да е важно - не трябва да бъде пречка пред человека да живее щастлив и без притеснения.

- Че как да стане това? - заинтересува се Марио. - През цялото време си бълскам главата да открия решения на проблемите си, а не ги намирям!

- А ти запитвал ли си се някога защо мислиш все негативно?

- Не - отвърна пессимистът.

- Хубаво - започна да обяснява приятелят му. - Тъй като живееш със съзнание, замъглено относно духовното, твое вътрешно възприятие е помрачено, понеже за теб имат стойност само материалните неща. И затова не можеш да си дадеш сметка, че в нас съществува чудна вселена, която можем да забележим, когато се възвисим, която ни дава всичко, без да имаме толкова много притеснения. Така че - първо се успокой, за да успееш да подредиш мислите си. Иначе рискуваш все така тъжно да мислиш. Разпознай негативните помисли, които избягват като плевели и заплашват да задушат и най-доброто семе. Разбери, всички притежават някакъв талант, но някои не го разви-

ват, понеже не развиват и своята духовност. Послушай ме и ще видиш как тъжното ти сърце ще се развесели, как ще промениш живота си...

- А какво да правя, че да стане това? - попита Марио. - Ти говориш така, сякаш ще се родя отново...

- Донякъде е така - потвърди Матео, - защото ще станеш друг човек, който първо трябва да се отрече от egoизма - един от големите ти врагове, който приспива вътрешния ти поглед и не дава да постигаш целите си.

- Знаеш ли, може и да си прав. Понякога съм си мислел, че съм много талантлив, но и голям egoист. Възможно е тази ситуация да е била причината за моя пессимизъм и неудовлетвореност.

- Хубаво е, че си даваш сметка за това - го подкрепи Матео. - Сигурно си се чувствал много самотен в някои моменти. Защото egoизът е враг, който ни отдалечава от нашите близки, откъсва ни от приятелите. Наясно ли си защо става така?

- Да, вече разбирам. В живота ми е липсало най-важното - Светлината, която идва от Бог и която прави човек да живее с надежда и радост в сърцето.

- Така е - съгласи се Матео. - Скоро ще усетиш как в сърцето ти ще разцъфтят красивите цветя на любовта и знанието, които ще придават цвет и блъсък на съществуването ти.

- Наистина ли? - се зарадва Марио. - Колко хубаво ще бъде да стане така! След всичко, което ми каза, искам да се променя възможно най-бързо, та по този начин да окуража и да дам надежда на хората, които имат нужда да им се осветят сърцето, за да не живеят в тъжната сянка на безверието.

Матео разбра, че Марио говореше вече със Светлината на Бог, която осветява живота и го прави красив и привлекателен. Разбра, че сърцето на черногледеца ще се промени и той ще живее с радост. Защото човекът, който помъдрее в Бог, ще може щастлив да кове съдбата си.

**Луиса Каберо КАБИЕСЕС,
Перу**

„Каритас“ - Русе, проведе в придунашки град кампания „Помогни с това кафе“

От стр. 1

двета дни на кампанията е показателна - над 1300 души подписаха петицията на „Каритас“ - Европа, и по този начин заявиха своята гражданска позиция, ангажираност и желание за трайното изкореняване на всички форми на бедност от нашето общество. Едновременно с подкрепата си за петицията гражданите подкрепиха и кампанията на „Каритас“ - Русе: „Русе за децата на Русе“, чиято мисия е осигуряване правото на децата да живеят достойно и пълноценно със своите родители. Хора от различни социални групи дариха от 20 ст. до 20 лв. за кампанията и с тяхна помощ набрахме сумата от 397 лв. Изрази-

тас“ - Русе: „Русе за децата на Русе“, чиято мисия е осигуряване правото на децата да живеят достойно и пълноценно със своите родители. Хора от различни социални групи дариха от 20 ст. до 20 лв. за кампанията и с тяхна помощ набрахме сумата от 397 лв. Изрази-

ховането на парите от фонда ще се контролира от комисия от служители и доброволци на организацията, която ще разпределя средствата сред най-нуждаещите се деца от града.

Изказваме искрената си благодарност на всички, които ни подкрепиха и споделиха идеята ни за постигане на социална справедливост в Европа и в целия свят.

Кампанията „Нулева бедност“ продължава до края на 2010 г. и всички са поканени да подпишат петицията в офисите на организацията или нейния електронен адрес www.zeropoverty.org/bg/petition.

**Светломира СЛАВОВА,
„Каритас“ - Русе**

Раздел втори Седемте тайнства на Църквата Глава първа Тайнствата на християнското въведение Член 2 Тайнството Миропомазване II. Значите и обредът на Миропомазването

Отслужване на Миропомазването

1297 Един важен момент, който предшества отслужването на Миропомазването, но по особен начин представлява част от него, е освещаването на светото миро. Епископът е този, който на Велики четвъртък на литургията освещава светото миро за цялата епархия. В Църквите на Източна Азия това освещаване е запазено за патриарха: Антиохийската литургия изразява по този начин епиклезата на освещаването на светото миро: „[Отче (...) изпрати Твоя Свети Дух] върху нас и върху този елей пред нас и освети го, за да бъде той за всички, които ще бъдат помазани и белязани с него: миро свето, миро свещеническо, миро царско, помазване за радост, дреха от светлина, върхна дреха на спасението, духовен дар, освещаване на душите и телата, непрходно щастие, незаличим печат, щит на вярата и непобедим щелм против всички козни на противника“ (*Pontificale iuxta ritum Ecclesiae Antiochiae, Pars I, Versio latina* (*Typis Polyglottis Vaticanis* 1941) p. 36-37).

1298 Когато Миропомазването се отслужва отделно от Кръщенето, какъвто е случаят в Римския обред, литургията на тайнството започва с подновяване на кръщелните обещания и с изповядване на вярата на миропомазваните. По този начин става очевидно, че Миропомазването е продължение на Кръщението (Вж. CONCILIO VATICANUM II, Const. Sacrosanctum Concilium, 71: AAS 56 (1964) 118). Когато се кръща възрастен, той веднага получава Миропомазването и участва в Евхаристията (Вж. CIC canon 866).

1299 В Римския обред епископът простира ръцете си върху тези, които ще се помазват, жест, който още от времето на апостолите е знак за дара на Духа. И епископът призовава изливането на Духа: „Всемогъщи Боже, Отец на нашия Господ Иисус Христос, който си възродил тези Твои чеда от вода и Дух свети, като ги освободи от греха, прати в тях, Господи, Светия Дух Утешителя, дай им духа на мъдростта и разума, духа на съвета и силата, духа на знанието и благочестието, изпълни ги с духа на Твоя страх. Чрез Христа, нашия Господ“ (Вж. Ordo Confirmationis, 25 (*Typis Polyglottis Vaticanis* 1973) p. 26).

1300 Следва същинският обред на тайнството. В латинския обред „тайнството на Миропомазването“ се дава чрез помазване със светото миро върху члопото, като се възлага ръка и с думите: „Accipe signaculum doni Spiritus Sancti“ (PAULUS VI, Const. ap. Divinae consortium naturae: AAS 63 (1971) 657) („Приеми печата на Свети Дух, който ти се дава в дар“). В Източните църкви от византийски обред помазването с мирото се прави след епиклезата, върху най-важните части на тялото: члопото, очите, носа, ушите, устните, гърдите, гърба, ръцете и краката. Всяко помазване е придружено от формулата: Signaculum doni Spiritus Sancti - „Печатът на дара на Свети Дух“ (*Rituale per le Chiese orientali di rito bizantino in lingua greca*, Pars 1 (Libreria Editrice Vaticana 1954) p. 36).

1301 Целувката на мира, с която приключва обредът на тайнството, означава и показва църковното общение с епископа и всички верни (Вж. SANCTUS HIPPOLEYTUS ROMANUS, Traditio apostolica, 21: ed. B. BOTTE (Munster i.W.1989) p. 54).

III. Въздействията на Миропомазването

1302 От отслужването става ясно, че въздействието от тайнството на Миропомазването е особеното изливане на Свети Дух, както е станало изливането върз апостолите в деня на Петдесетница.

1303 От този факт следва, че Миропомазването допринася за нарастването и задълбочаването на кръщелната благодат:

- Миропомазването вкоренява по-дълбоко в нас синовната ни връзка с Бог, което ни кара да казваме: „Авва, Отче“ (Рим. 8, 15);
- увеличава в нас даровете на Свети Дух;
- съединява ни по-силно с Христос;
- прави нашата връзка с Църквата по-съвършена (Вж. CONCILIO VATICANUM II, Const. dogm. Lumen gentium, 11: AAS 57 (1965));

- предава ни особената сила на Свети Дух, за да разпространяваме и да защитаваме вярата с думи и с дела като истински свидетели на Христос, да изповядваме храбро името на Христос и никога да не изпитваме срам от Кръста (Вж. CONCILIO FLORENTINUM, Decretum pro Armenis: DS 1319; CONCILIO VATICANUM II, Const. dogm. Lumen gentium, 11: AAS 57 (1965) 15; Ibid., 12: AAS 57 (1965) 16).

„Спомни си, че си получил духовния знак, духа на мъдрост и ум, духа на съвет и сила, духа на познание и благочестие, духа на страхопочитание и пази това, което си получил. Бог Отец те беляза със Своя знак, Христос Господ те помаза и постави в твоето сърце залога на Духа“ (Вж. SANCTUS AMBROSIUS, De mysteriis 7, 42: CSEL 73, 106 (PL 16, 402-403)).

Из „Катехизис на Католическата църква“

Папа Бенедикт XVI е първият, записал се за Мадрид 2011

Папа Бенедикт XVI е първият записал се участник в Световния младежки ден (СМД), който ще се проведе в периода 16-21 август в Мадрид през 2011 г. Записванията, които официално започнаха на 1 юли, показват значителен интерес към световния младежки форум. До 6 юли са се записали над 600 хиляди младежи от различни страни: 120 хиляди от Италия, 70 хиляди от Франция, 50 хиляди от Полша, 25 хиляди от Северна Америка. „Записванията могат да се извършват и по интернет от всяко място на света“, уверяват организаторите в специално комюнике. Информационната система на електронната страница на СМД е

достъпна на 5 езика: испански, английски, френски, италиански и полски, а денонощната телефонна връзка е на английски и испански.

Регистрацията може да бъде извършена в четири категории: индивидуална, групова, обществена и за журналисти. „Записването е важно, защото трябва да знаем броя на желаещите да участват и да им осигурим храна, подслон, културни пространства...“, казва монс. Сесар Франко, главен координатор на срещата и викариен епископ на Мадрид. Всеки заплаща такса за записване в зависимост от страната, от която идва, продължителността на престоя си и условията, при които ис-

ка да пребивава.

Организаторите молят до пълнително за доброволна такса за солидарност в размер на 10 или повече евро. Тя ще постъпва във „Фонд за солидарност“, който ще покрие разноските на онези, чиито възможности не позволяват участието им в СМД.

Сумата, която се плаща при официалното записване, включва застраховка при инциденти, безплатен превоз с градски транспорт по време на форума, раница с фланелка, шапка, туристически гид на Мадрид и брошура за церемониите, както и безплатен вход за културните инициативи и главните церемонии.

По Радио ВАТИКАН

Мадоната от Нагасаки предупреждава!

По предложение на Католическата църква японският скулптор Якуши Кашади е изваял необикновена статуя на обезобразена, осакатена и без очи жена, наречена „Мадоната от Нагасаки“. Статуята представлява отломък от фигурана на Дева Мария, разрушена при атомната бомбардировка над японския град през 1945 г. Тя е предупредителен паметник, който внушава страх и напомня за ужасите от войната. Католическият архиепископ на Нагасаки Мицуаки Таками обяви: „Мадоната от Нагасаки“ тръгва на поклонническо пътешествие из Европа. Тя ще премине през Ватикан, ще престои в катедралата „Саграда фамилия“ (Светото семейство) в Барселона и ще отседне за по-дълго време в испанския град Гуерника, където също е изваяна подобна статуя на Дева Мария, пострадала от варварската бомбардировка на германците по време на Гражданската война през 1937 г. Това своеобразно поклонническо пътешествие символизира предупреждение и протест на християните от Изока и Запада срещу войните.“

Веска КОЧУМОВА

Патриарх Кирил: Пълно съгласие между православни и католици по моралните Въпроси

Пълно съгласие с папа Бенедикт XVI по „многобройни морални въпроси“ и солидарност с папата, който много често е критикуван от „западни либерални богослови и медии“. Това заяви Московският и Всеруски патриарх Кирил на пресконференция преди официалната си визита в Украина. „По много обществени и морални въпроси неговото отношение съвпада изцяло с това на Руската православна църква“, е заявил патриарх Кирил, цитиран в сайта на Interfax-Religion. „Това дава възможност да се подкрепят християнските ценности заедно с Католи-

ческата църква - особено на международната сцена.“ Относно въпросите за свещениците жени и хомосексуалистите московският патриарх нарича „особено опасен феномен“ факта, че в съвременното протестантство много християни допускат „греховните елементи от света, предложени им от секуларизираните общества, целящи да навлязат в техния свят, като ги оправдават“. Резултатът е, че „многовековни либерално-философски фрази биват повтаряни в протестантските църкви и намират място в религиозната мисъл“.

По Радио ВАТИКАН

Архиепископ Менини е първият апостолически нунций в Русия

Монс. Антонио Менини представи в Москва акредитивните си писма на външния министър Сергей Лавров, съобщава ватиканският официоз „Осерваторе Романо“. На 26 юни ватиканският секретар за Отношения с държавите монс. Доминик Мамберти прие акредитивните писма на Николай Садников, първия посланик на Руската федерация към Светия престол.

Церемонията в Москва, състояла се на 15 юли, бе последвана от сърдечна среща с участника и на заместник-външния министър на Руската федерация Александър Крушко. За да подчертава историческото значение на този момент, пише „Осерваторе Романо“, „Крушко припомни развитието на двустранните отношения между Руската федерация и Светия пестол през последните години, беля-

зани от нарастващ дух на сътрудничество“. Поднасяйки поздравленията на руския президент Дмитрий Медведев, Крушко пожела на първия апостолически нунций в Руската федерация „още по-благодарно сътрудничество по въпросите на големите морални и етични предизвикателства, пред които е изправен съвременният човек“.

От своя страна, монс. Менини припомни, че Руската федерация и Светият престол „много често намират съзвучие в различни международни форуми по въпросите за защитата на моралните ценности и на мира“.

Антонио Менини бе апостолически нунций в България от 8 юли 2000 г. до 6 ноември 2002 г., когато бе назначен за представител на Светия престол към Руската федерация.

По Радио ВАТИКАН

Зашо светът е очарован от футбола?*

Ако през тези дни разгърнем вестниците, пуснем радиото или включим телевизора, веднага ще забележим, че доминира една-единствена тема - световното първенство по футбол. През 1970 г. 700 милиона души следяха световното първенство по телевизията; през тази година те със сигурност ще бъдат повече.

Футболът се превърна в глобално събитие, което събира хората от цял свят, взривявайки границите, в едно и също „място за душата“, обединявайки ги с еднакви надежди, тревоги, страсти и радост. Едва ли някое друго събитие може да причини подобен повсеместен ефект. Оттук се вижда, че това събитие трябва да е насочено към нещо фундаментално в човешката природа; така стигаме до въпроса за това от коя област черпи своята сила спортът.

Песимистът ще каже, че нещо подобно се е вършло в древния Рим. Лозунгът на народните маси е бил „Panem et circenses“ - „Хляб и зрелища“. Храната и играта са определяли стила на живот на едно разлагашо се общество, непознаващо по-висока цел.

Но дори и да се съгласим с това, то няма да е достатъчно. Би трябвало да си зададем въпроса - откъде идва това очарование на играта, което я прави не по-маловажна от храната? Ще си отговорим на този въпрос, ако насочим погледа си към древния Рим, където волите за хляб и зрелища са били израз на желанието за райски живот, за едно съто и изпълнено с безделие съществуване, неизискващо никакви усилия.

Зашото именно това и означава играта - абсолютно свободно действие без цел, кое то е свободно от всяка необходиност, но което в същото време въвлича и ангажира всички сили на человека.

В този смисъл спортът се превръща в нещо като предвкусване за рая - да излезеш от робската необходимост на всекидневния живот, търсейки свободна сериозност, давана на нещо, което не би трябвало да е сериозно, но което именно поради това е красиво.

Тъй спортът преодолява

всекидневното. Той обаче притежава и друга характерна особеност, особено важна за децата: той е подготовка за живота. Той символизира самия живот, свободно устремяващ се напред.

Струва ми се, че очарованите на футбола е тъкмо в това, че той по един доста убедителен начин съчетава тези два аспекта.

Той кара человека да напрегне силите си, за да придобие чрез трениране контрол над самия себе си, чрез контрола - майсторство, а чрез майсторството - свобода.

От друга страна, футболът учи человека също и на дисциплинирано сътрудничество с другите хора. В тази игра в екип той се учи да впряга своята индивидуалност в служба на всички. Спортът обединява хората в стремежа им към общата цел: от успехите и несъолучките на всекиго зависят успехите или несъолучките на всички.

И най-сетне спортът учи на честна борба, в която правилата на играта, взаимно съблудавани от всички, свързват и обединяват съперниците. Игровата свобода, когато всичко е изиграно тъй, както трябва, сериозността на състезанието се преобразува в

свободата на завършената игра.

Наблюдавайки играта, зрителят се отъждествява с играта и играчите. Той се усеща като участник на играта в екип, като част от състезанието, от сериозността на игрите и свободата на тяхното действие. Играчите стават символ на собствения му живот и обратно. Играчите знаят, че зрителите виждат в тях самите себе си и черпят подкрепа от тях.

Разбира се, всичко това може да бъде обезобразено от комерсиалния подход, който забулва всичко с мрачното було на парите и превръща спорта в индустрия, способна да поражда нереален свят с чудовищи мащаби.

И все пак този илюзорен свят не може да съществува, ако спортът е основан върху позитивни ценности, ако той се разбира като каляване за живот и излизане от нашето всекидневие в търсене на изгубения ни рай.

Впрочем и в двата случая спортът означава дисциплиниране в името на свободата, следване на правилата на съвместния труд, подготовката за състезание и самодисциплина. Може би ако имаме винаги предвид това, спортът ще ни

научи да живеем по нов начин.

Зашото спортът откроява една фундаментална истини: не само с хляб живее човек. Да, материалният свят е само преддверие на истинското човечество, на света на свободата. Тази свобода обаче е основана върху правила, върху дисциплината на съвместния труд и честното състезание, тя не зависи от повърхностния успех или произвол и затова е наистина свободна.

Спортът като живот. Ако се вгледаме по-дълбоко в това, то тогава феноменът на света, побъркан на тема футбол, може да ни даде нещо повече от просто едно зрелице.

Монсеньор Йозеф РАТЦИНГЕР, архиепископ на Мюнхен и Фрайзинг

3 юни 1978 г.

*На 3 юни 1978 г. кардинал Йозеф Ратцингер, архиепископ на Мюнхен и Фрайзинг, прочете в ефира на радио „Zum Sonntag“ своите размисли за почналото в Аржентина XI световно първенство по футбол. През 1985 г. това изказване бе публикувано с леко променено начало в сборника с есета на Ратцингер.

По www.benediktxvi.ru
Превод от руски:
Андрей РОМАНОВ